

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI KKS LECH POZNAŃ S.A.

I. WSTĘP

1. Preambuła

W naszym Klubie stawiamy na rozwój młodych sportowców w atmosferze pasji do piłki nożnej, jednocześnie zapewniając bezpieczne środowisko do rozwoju sportowego dla dzieci i młodzieży trenujących w strukturach Akademii Klubu, a także dzieci uczestniczących w innych formach aktywności organizowanych w Klubie. Rozumiemy, że nasza odpowiedzialność wykracza poza prowadzenie zajęć sportowych i obejmuje również ochronę najmłodszych przed wszelkimi formami krzywdy. Zobowiązujemy się do stworzenia bezpiecznego, otwartego i wspierającego miejsca dla każdego uczestnika naszych działań. Celem klubu sportowego KKS Lech Poznań S.A. (dalej: „KKS Lech Poznań” lub „Lech Poznań”) jest opracowanie uniwersalnych zasad, procedur i narzędzi, które pomogą w implementacji niniejszej Polityki Bezpieczeństwa Dzieci (dalej: „PBD”) w KKS Lech Poznań.

1.1. Cele polityki bezpieczeństwa dzieci KKS Lech Poznań

Niniejsza Polityka stanowi ramy zapewniające, że dzieci są chronione przede wszystkim podczas uprawiania piłki nożnej, ale też podczas innych działań. PBD będzie wspierana przez kodeksy postępowania, wytyczne i procedury. Dotyczą one wszystkich osób poniżej 18 roku życia, bez jakiegokolwiek dyskryminacji. Uznajemy, że niektóre dzieci mogą być szczególnie narażone na nadużycia i jesteśmy świadomi odpowiedzialności za dbanie o ich integrację, bezpieczeństwo i dobre samopoczucie. Poprzez swoje polityki, praktyki i procedury, KKS Lech Poznań kładzie nacisk na środki zapobiegawcze, w celu zmniejszenia ryzyka, oraz odpowiedzialne działania, aby zapewnić, że wszelkie incydenty są rozwiązywane efektywnie. Celem tej polityki jest nie tylko zapewnienie bezpiecznego środowiska dla młodych sportowców, ale także promowanie kultury otwartości, szacunku i zrozumienia. Chcemy, aby każde dziecko czuło się bezpiecznie i było chronione przed nadużyciami, zaniedbaniami i dyskryminacją.

1.2. Zakres polityki

Ochrona dzieci to termin zbiorczy obejmujący zarówno działania zapobiegawcze mające na celu zminimalizowanie szans na wystąpienie krzywdy, jak i działania służące temu, aby zapewnić, w przypadku pojawienia się obaw, że spotkają się one z odpowiednią reakcją właściwego podmiotu. Szczególny nacisk kładziemy na potrzebę uwzględnienia najlepszego interesu dziecka w każdym działaniu dotyczącym dzieci zaangażowanych w piłkę nożną (np. decyzje, postępowanie, szkolenie, usługi i programy) oraz działania zgodne z międzynarodowymi standardami i ustawodawstwem krajowym, w szczególności gdy podejrzewane przypadki nadużyć mogą nosić znamiona przestępstwa.

Niniejsza Polityka dotyczy następujących osób (nie jest to enumeratywny zbiór): trenerów/instruktorów, personelu medycznego, pracowników, administratorów i koordynatorów, wolontariuszy, rodziców/opiekunów, podmiotów współpracujących, agentów, sędziów, organizatorów obozów piłkarskich, personelu pomocniczego, przewodników wycieczek po Stadionie oraz organizatorów eventów z udziałem małoletnich.

1.3. Zasady Polityki Bezpieczeństwa Dzieci KKS Lech Poznań

1. **Będziemy działać w możliwie najlepszym interesie dzieci.** Zapewnienie ochrony dzieciom jest związane ze zwiększaniem ich radości z gry i wyników w sporcie. Każde działanie związane z dzieckiem lub dziećmi w sporcie musi uwzględniać w pierwszej kolejności ich najlepsze interesy.
2. **Prawa dzieci będą szanowane i promowane w piłce nożnej.** Dziecko to każdy człowiek w wieku poniżej 18 roku życia. Każde dziecko ma prawo do uprawiania piłki nożnej w bezpiecznym, zintegrowanym środowisku, wolnym od wszelkich form nadużycia, molestowania i wykorzystywania. Będziemy stawiać dziecko i jego dobro przed zawodnikiem, sędzią, kibicem i wszelkimi innymi rolami, jakie może mieć w

piłce. Uznajemy, że każda forma nadużycia narusza prawa dziecka i nie będzie tolerowana. Dzieci mają prawo uczestniczyć i być wysłuchane.

3. **Zasady i praktyki zawarte w tym zestawie narzędzi będą stosowane wobec wszystkich dzieci** - bez dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, narodowe lub społeczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub jakąkolwiek inną opinię, majątek, urodzenie lub jakiegokolwiek inny status, orientację seksualną lub z jakiegokolwiek innego powodu.
4. **Ochrona dzieci jest obowiązkiem każdego z nas**, niezależnie od naszego pochodzenia czy roli jaką pełniemy w klubie sportowym. Oznacza to, że kiedy dzieci są pod naszą opieką, to KKS Lech Poznań ma za zadanie je chronić. Dzieci również odgrywają w tym procesie istotną rolę, pomagając w ochronie swojej i innych dzieci, chociaż ostateczna odpowiedzialność jest po stronie dorosłych.
5. **Określenie ról i obowiązków w ramach PBD.** Wszystkie problemy będą zgłaszane i niezwłocznie rozpatrywane zgodnie z określonymi procedurami, ustawodawstwem krajowym, oraz z uwzględnieniem przede wszystkim najlepszego interesu dziecka.
6. **Przejrzystość i otwartość jest kluczowa w bezpieczeństwie i ochronie dzieci.** Nadużycia i krzywdy mogą się rozwijać, gdy pracownicy, wolontariusze, partnerzy, dzieci, rodzice i członkowie społeczności nie czują się zdatni do zgłaszania swoich obaw.
7. **Wszystkie obawy dotyczące bezpieczeństwa i ochrony dzieci powinny być traktowane poważnie.** W razie potrzeby należy podjąć odpowiednie kroki w celu zabezpieczenia dziecka, włącznie z przekazaniem sprawy do organów ścigania i podmiotów zajmujących się ochroną dzieci.
8. **Żadna pojedyncza organizacja nie jest w stanie chronić dzieci samodzielnie.** Konieczna jest współpraca wszystkich uprawnionych organów, organizacji i podmiotów.

5 etapów zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa dzieci w Klubie

1. Jak dzieci są zaangażowane w piłkę nożną i jakie zabezpieczenia już istnieją?

Dzieci są zaangażowane w sport w wielu formach i rolach – zawodnika, ucznia, kibica oraz w innych obszarach. W związku z pełnieniem przez dzieci różnych ról w środowisku sportowym, wiele osób dorosłych wchodzi z nimi w interakcję m.in. trenerzy, wychowawcy, pracownicy administracyjni. W celu wypełnienia ogólnych zasad wynikających z prawa międzynarodowego, krajowego, jak również związkowego, wprowadza się niniejszą PBD w celu ochrony interesu dzieci i ich bezpieczeństwa w sporcie.

2. Wprowadzenie Polityki Bezpieczeństwa Dzieci

Elementy PBD KKS Lech Poznań obejmują w szczególności:

- 1) powołanie koordynatora bezpieczeństwa dzieci w Klubie.
- 2) działania edukacyjne i społeczne w celu zwiększenia świadomości i wiedzy o bezpieczeństwie dzieci wśród rodziców, dzieci, trenerów, pracowników, sędziów, agentów sportowych i wszystkich osób zaangażowanych w pracę i współpracę z KKS Lech Poznań.
- 3) współpraca z organizacjami i instytucjami zajmującymi się ochroną dzieci, które mogą służyć pomocą w zakresie wprowadzenia polityki i jej wdrożenia w podmiotach sportowych.
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w przypadku zarzutów o działania zabronione poprzez kierowanie spraw do odpowiednich organów państwowych.
- 5) stworzenie narzędzi i procedur umożliwiających anonimowe zgłaszanie naruszeń.
- 6) zapobieganie zatrudnianiu nieodpowiednich osób (pracowników i współpracowników) w sporcie poprzez bezpieczną rekrutację i procedury.
- 7) przestrzeganie przez wszystkich członków personelu i osoby zaangażowane w szkolenie dzieci i młodzieży kodeksów postępowania.
- 8) informowanie dzieci o ich prawach i miejscach, gdzie mogą znaleźć pomoc.

3. **Opracowanie procedur i wytycznych w celu wdrożenia polityki bezpieczeństwa dzieci**

Niniejsza PBD zawiera niezbędne procedury oraz wytyczne w zakresie dotyczącym zgłoszeń czy rekrutacji, a także oczekiwane zasady postępowanie.

4. **Komunikacja i edukacja**

Polityka, procedury i wytyczne bez upowszechnienia wiedzy o nich i odpowiedniego wdrożenia nie zapewnią bezpieczeństwa dzieciom. Komunikacja i edukacja są kluczowe i niezbędne dla zapewnienia zrozumienia i przestrzegania zasad bezpieczeństwa dla każdego funkcjonującego w środowisku sportu.

5. **Monitoring, przegląd, aktualizacje i ocena procesu, procedur oraz wytycznych**

KKS Lech Poznań będzie cyklicznie monitorował wdrożone procedury i wytyczne PBD, a w przypadku konieczności zobowiązuje się do ich niezbędnej aktualizacji. Działania te mają na celu zagwarantowanie aktualności, skuteczności i zgodności PBD z obowiązującymi standardami i przepisami prawa.

Ileokroć w niniejszej PBD jest mowa o stanowisku czy roli w piłce nożnej (trener, zawodnik, pracownik czy opiekun) w męskiej formie, tyczy się to obu płci.

II. ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY PRAW DZIECI I ZAPOBIEGANIE NARUSZENIOM

1.1. Polityka ochronna

Niniejsza PBD stanowi uniwersalny zbiór zasad, narzędzi i procedur postępowania w celu ograniczenia nadużyć wobec dzieci, a w przypadku ich wystąpienia powzięcia odpowiednich środków. Pomimo, iż dokument ten odwołuje się do wielu aspektów, nie sposób wymienić wszystkich okoliczności, które wymagają uwrażliwienia trenerów i opiekunów na bezpieczeństwo dziecka. Z tego powodu, przy podejmowaniu decyzji w każdej sytuacji z udziałem dziecka, która w niniejszym dokumencie nie została opisana, dobro dziecka powinno stanowić decydujące kryterium oceny.

Zasada dobra dziecka oznacza, że wszystkie decyzje i działania muszą być podejmowane z uwzględnieniem szeroko pojętego interesu dziecka.

Interes dziecka powinien być nadrzędny, wymagający priorytetowego traktowania w porównaniu z interesem innych osób fizycznych i prawnych.

Ochrona praw dzieci jest szczególnym przedmiotem zainteresowania nie tylko prawa na poziomie krajowym, ale przede wszystkim międzynarodowym, w tym unijnym. Zasady zawarte w regulacjach prawnych odwołują się do wolności osobistej dzieci, ich dóbr osobistych.

Odnosnie wszystkich aktywności z udziałem dzieci szczególnie istotna jest ich ochrona przed dyskryminacją, realizacja prawa do rozwoju i kierowanie się w podejmowanych działaniach interesem dziecka. Przepisy prawa regulujące kwestie związane z ochroną dzieci, w szczególności dzielimy na:

Prawo międzynarodowe, w szczególności:

- Konwencja o prawach dziecka ONZ z dnia 20 listopada 1989 r.;
- Europejska Karta Społeczna z dnia 18 października 1961 r.;
- Konwencja Rady Europy z dnia 25 października 2007 r.

Prawo Unii Europejskiej, w szczególności:

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
- Biała Księga na temat sportu z dnia 11 lipca 2007 r.;
- Konkluzje Rady (UE) z grudnia 2019 r.;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO) z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Prawo krajowe, w szczególności:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i polskie ustawodawstwo, a także ratyfikowane umowy międzynarodowe;
- Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka z dnia 6 stycznia 2000 r.;
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r.;
- Kodeks karny oraz ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13 maja 2016 r.;
- inne ustawy, w tym ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.;

Ochrona dzieci i konieczność zabezpieczenia ich interesów wynika ze specyficznego charakteru praw dziecka, których realizacja zależy w dużej mierze od dorosłych. Dzieci należą do grupy osób szczególnie wrażliwych, które same nie mogą zadbać o swoje interesy. Na dobro dziecka jako wartość nadrzędną składają się opieka, troska i ochrona.

Pod pojęciem interesu dziecka należy rozumieć zespół wartości koniecznych do rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i moralnego dziecka, należytego przygotowania go do życia w społeczeństwie. Należy podkreślić, że dzieci korzystają z niezbywalnych praw, takich jak prawo do szacunku i ochrony godności osobistej.

Ochrona dzieci w sporcie jest warunkiem koniecznym, by dzieci czerpały przyjemność ze sportu jako hobby i dorastały jako sportowcy. Kulturowanie aktywnego stylu życia u dzieci z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony ich praw przyniesie wymierne rezultaty sportowe i społeczne.

1.2. Ocena ryzyka

Podstawowym celem oceny ryzyka jest zapewnienie możliwie najlepszej ochrony i identyfikacji wszystkich zagrożeń występujących przy pracy wykonywanej w związku z dziećmi.

Efektem oceny powinno być rozstrzygnięcie czy ryzyko jest odpowiednio kontrolowane i czy można je uznać za akceptowalne. Jeżeli w wyniku dokonanej oceny ryzyko jest zbyt wysokie, to jednym z efektów szacowania ryzyka powinno być wskazanie środków zaradczych, profilaktycznych, jak należy je zastosować i kiedy. Ocena ryzyka musi dostarczyć niezbędnych informacji do podejmowania działań naprawczych i ustalania kolejności ich wprowadzania. Działania te powinny być udokumentowane.

W piłce nożnej do niewłaściwych praktyk może dochodzić, gdy potrzeby dzieci nie są stawiane na pierwszym miejscu, co prowadzi do zagrożenia ich dobra i bezpieczeństwa.

Przykłady niewłaściwych praktyk mogą obejmować:

1. Podejmowanie niewystarczającej dbałości o unikanie urazów (np. poprzez nadmierny lub nieodpowiedni trening w stosunku do wieku, dojrzałości, doświadczenia i umiejętności zawodników);
2. Niezgłaszanie zachowań, które mogą narażać na szwank dobro dziecka i pozwalanie na niezgłaszanie niepokojących praktyk;
3. Ciągłe okazywanie przychylności lub ignorowanie niektórych dzieci;
4. Używanie agresywnego, wulgarnego języka i zakazanych substancji w obecności dzieci;
5. Wielokrotne ignorowanie wytycznych dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa lub niepodejmowanie regularnych ocen ryzyka, co może narażać dzieci na ryzyko narażenia (np. niezapewnienie, że sprzęt, transport lub obiekty są odpowiednie do celu, bezpieczne w użyciu i dostępne);
6. Brak kwestionowania i zgłaszania złych praktyk może prowadzić do powstania środowiska, w którym może dojść do nadużyć.

Niektóre zachowania mogą budzić niepokój i powinny skłaniać do działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa procesów lub zgłoszenie potencjalnych naruszeń.

Jakie są niektóre z czynników ryzyka nadużyć w sporcie?:

1. Potencjalne sytuacje ryzyka: szatnie, prysznice, jazda samochodem, nocowanie, wyjazdy;
2. Tolerancja dla znęcania się, w tym wśród rówieśników;
3. Wysoka tolerancja dla przemocy fizycznej i urazów;
4. Dominacja i nierówne relacje władzy, na przykład między kierownikami lub trenerami a sportowcami;
5. Nieodpowiednie relacje dorosły-dziecko i nadużywanie pozycji zaufania;
6. Dyskryminacja i nierówność płci;
7. Społeczna tolerancja dla niewłaściwych relacji lub zachowań; kluczowy czynnik, który sprawia, że dzieci, zwłaszcza dziewczynki, są narażone na nadużycia;
8. Dbanie o reputację i unikanie skandali, prowadzące do przemilczania incydentów lub niezgłaszania ich, co czasem prowadzi do kontynuacji nadużyć;
9. Brak jasnej polityki i procedur, zwłaszcza na szczeblu krajowym i lokalnym.

Ryzyko naruszeń i nieprawidłowości obniżają pewne dobre praktyki.

Jakie są niektóre z czynników chroniących przed nadużyciami w sporcie?:

1. W organizacjach panuje kultura szacunku i zero tolerancji wobec wszelkich form nadużyć na wszystkich poziomach;
2. Istnieją jasne zasady i procedury, które są dobrze znane wszystkim, w tym dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom, w tym kontakt z wyznaczoną osobą kontaktową/koordynatorem;
3. Incydenty i zarzuty są traktowane poważnie i podejmowane są odpowiednie działania;
4. Organizacje promują lepsze zrozumienie tych kwestii poprzez edukację i wzrost świadomości oraz są zaangażowane w powstrzymywanie tych, którzy mogą wykorzystywać sport jako sposób na zdobycie dostępu do dzieci z niewłaściwych powodów;
5. Troskliwy i zaangażowany personel oraz wolontariusze na wszystkich poziomach gry.

ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS AKTYWNOŚCI SPORTOWYCH LUB OBOZÓW SPORTOWYCH, W TYM Z ZAPEWNIENIEM NOCLEGU

1.1. Ocena ryzyka

Celem oceny ryzyka jest wcześniejsze zidentyfikowanie potencjalnych zagrożeń. Analiza pozwoli podjąć działania, które wyeliminują ryzyko lub zredukują obszary wpływu. Pomaga to zapewnić, że wycieczka lub inna aktywność będą bezpieczne i przyjemne dla dzieci. Ważne jest, aby pamiętać, że jeśli aktywność nie może odbyć się bezpiecznie, należy ją odwołać.

Przynajmniej raz w roku należy przeprowadzić ogólną ocenę ryzyka, a przed organizacją konkretnego wydarzenia w ramach czynności planistycznych, np. turnieju lub wyjazdu sportowego, zaleca się jej przeprowadzenie. Analiza pozwoli wykryć najbardziej wrażliwe aspekty z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci. Każde ryzyko należy ocenić jako wysokie, średnie lub niskie, w zależności od prawdopodobieństwa jego wystąpienia. Dla każdego ryzyka należy określić planowane działanie w celu jego zminimalizowania. Jeśli ryzyka nie można zmniejszyć i pozostanie na wysokim poziomie, powinno rozważyć się rezygnację z organizacji rozważanej aktywności. Po wydarzeniu warto wrócić do przeprowadzonej analizy ryzyka, aby wyciągnąć wszelkie wnioski na przyszłość i uwzględnić w planach na kolejne wydarzenia.

1.2. Nadzór podczas wyjazdów

Zgodnie z obowiązującym prawem, liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku nie może przekraczać 20 osób. W przypadku zaś grupy z dziećmi do 10 roku życia oraz grupy mieszanej, w której są dzieci do 10 roku życia, liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku nie może przekraczać 15 osób.

Na liczbę opiekunów powinny mieć wpływ następujące kryteria:

- 1) wiek dzieci;
- 2) stopień rozwoju psychofizycznego;
- 3) stan zdrowia;
- 4) specyfika aktywności oraz warunki, w jakich będzie się ona odbywać.

Przed organizacją wycieczki lub obozu, dobrze jest mieć co najmniej dwie dorosłe osoby nadzorujące (zasada czterech oczu). Jeśli coś się stanie, np. dziecko musi zostać zabrane do szpitala, druga osoba dorosła może nadal nadzorować resztę dzieci. Jeśli są dostępni opiekunowie płci męskiej i żeńskiej, ważne jest określenie różnych ról i obowiązków każdego z nich, np. dotyczące nadzoru w szatniach i wchodzenia do pokoi. Kodeks postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów lub obozów stanowi załącznik nr 3 do niniejszej PBD.

1.3. Odpowiedzialność opiekunów i rola rodziców

Opiekunowie towarzyszący dzieciom podczas podróży i wyjazdu biorą na siebie odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom. Rozpoczyna się ona od momentu, gdy dziecko opuszcza rodzica/opiekuna prawnego, a kończy się dopiero, gdy dzieci wrócą z podróży i zostaną bezpiecznie przekazane rodzicom/opiekunom prawnym. Należy jasno poinformować rodziców, w którym momencie kończy się odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi, aby uniknąć nieporozumień. Na przykład można uzgodnić, że rodzice zabiorą swoje dzieci z siedziby klubu po powrocie z wycieczki lub że dzieci zostaną odwiezione do siedziby klubu, a następnie udadzą się samodzielnie do domu.

Czasami najlepszym rozwiązaniem jest towarzyszenie dzieciom przez rodziców podczas wycieczek. Pomaga to rodzicom czuć się częścią społeczności sportowej, w którym trenuje ich dziecko. Zmniejsza to również ciężar odpowiedzialności spoczywający na klubach/związkach i ryzyko nieporozumień dotyczących ustaleń na linii rodzic-trener.

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 92j ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organizator wypoczynku zobowiązany jest poinformować rodziców uczestnika wypoczynku o warunkach organizacji wypoczynku, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wypoczynku, jego programie i regulaminie. Wobec tego, zaleca się zwłaszcza przed wyjazdem obejmującym nocleg, spotkanie trenerów, opiekunów z rodzicami i dziećmi w celu potwierdzenia różnych ustaleń i zasad dotyczących podróży. Rodzice powinni otrzymać numery alarmowe do opiekunów nadzorujących podróż i organizatorów wyjazdu.

Co istotne, rodzice muszą wyrazić zgodę na udział swoich dzieci w wyjeździe. Przed wyjazdem należy również uzyskać podstawowe informacje dotyczące stanu zdrowia i dane kontaktowe w nagłych przypadkach.

1.4. Prawne aspekty planowania i organizowania wyjazdów

Zorganizowany wypoczynek dla dzieci podlega regulacjom prawnym m.in. ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i wydanemu na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 92d ust. 1 ustawy o systemie oświaty, organizator wypoczynku jest obowiązany zgłosić kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku zamiar zorganizowania wypoczynku (nie podlega zgłoszeniu jedynie wypoczynek trwający do 3 dni organizowany przez szkołę, przedszkole lub placówkę oświatowo-wychowawczą).

Natomiast na podstawie art. 92j ustawy o systemie oświaty, organizator wypoczynku informuje rodziców uczestnika wypoczynku o warunkach organizacji wypoczynku, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wypoczynku, jego programie i regulaminie. Zatem obowiązkowe i konieczne jest zorganizowanie spotkania z rodzicami przed planowaną aktywnością lub co najmniej poinformowanie ich na piśmie. Dalej ustawa wskazuje szereg obowiązków ciążących na organizatorze wypoczynku, np. założenia dla uczestnika wypoczynku karty kwalifikacyjnej czy obowiązek zgłoszenia wypadku podczas wypoczynku (art. 92l ustawy).

Kadra trenerów i opiekunów podczas wycieczki czuwa nad bezpieczeństwem dzieci. To oni w pierwszej kolejności powinni wykryć potencjalne nadużycia wobec dzieci, a także sami nie mogą stanowić zagrożenia dla ich bezpieczeństwa. Art. 92p ust. 1 i 2 ustawy wskazuje warunki, które musi spełniać kierownik wypoczynku i wychowawca. Kierownikiem wypoczynku może być osoba, która m.in. nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, ukończyła 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe, ukończyła kurs na kierownika wypoczynku. Wychowawca ponadto jest obowiązany ukończyć odpowiedni kurs na wychowawcę wypoczynku.

Organizator musi zapewnić odpowiednią kadrę podczas wypoczynku, ale także dostęp do opieki medycznej oraz program wypoczynku i zajęcia dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności. Obowiązkiem organizatora jest także żywienie zgodne z zasadami higieny żywienia, a także (jeżeli dotyczy) bezpieczne korzystanie z wyznaczonego obszaru wodnego oraz bezpieczne przebywanie w górach.

1.5. Korzystanie z szatni i łazienek

Czynnikami ryzyka są wspólne pomieszczenia, takie jak szatnie i łazienki. Zalecane jest wprowadzenie jasnych dla wszystkich zasad korzystania z nich. Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek stanowi załącznik nr 3 do niniejszej PBD.

ZASADY ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI PODCZAS INNYCH AKTYWNOŚCI

1.1. Bezpieczeństwo dziecka w Internecie

Zdjęcia, filmy i klipy wideo publikowane w mediach społecznościowych to sprawdzone sposoby na reklamę sportu, promocję aktywności dzieci i programów klubów sportowych. Mogą służyć pokazywaniu osiągnięć i informowaniu innych na bieżąco o podejmowanych aktywnościach. Materiały wideo obejmujące przebieg treningów bywają wykorzystywane przez trenerów w celu analizy gry młodych sportowców, wskazywania im błędów technicznych, co służy dalszemu rozwojowi dzieci.

Zdjęcia, filmy, wpisy w mediach społecznościowych, a także każda inna aktywność online zapewniają, z jednej strony, promocję sportu oraz programów edukacyjnych. Z drugiej strony, mogą powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci, a także ochrony ich prywatności i danych osobowych. W celu minimalizowania ryzyka naruszeń wobec dzieci w przestrzeni internetowej należy uświadomić dorosłym oraz dzieciom możliwość wystąpienia takich zagrożeń oraz wprowadzić ogólne zasady prewencyjne. Pozytywny wpływ powinno odnieść informowanie mediów oraz osób z zewnątrz przez klub o szczególnej ochronie dzieci i młodzieży.

Przykłady zagrożeń online dla bezpieczeństwa dzieci i ich praw:

- 1) niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych;
- 2) kontakt z dorosłymi z bezprawnymi lub wątpliwymi zamiarami;
- 3) wysyłanie obraźliwych lub w inny sposób nieodpowiednich materiałów;
- 4) dręczenie i prześladowanie online, cyberprzemoc, cyberstalking (wykorzystywanie Internetu do nękania);
- 5) grooming (uwodzenie dzieci przez Internet) w celu wykorzystywania seksualnego.

Ogólne zasady bezpieczeństwa online stanowią załącznik nr 3 do niniejszej PBD.

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Uczestnictwo dzieci w sporcie w formie treningów, rywalizacji sportowej, zawodów, turniejów, obozów sportowych itp. wymaga zgody rodziców/opiekunów prawnych, w tym na przetwarzanie ich danych osobowych, oraz danych rodziców/opiekunów prawnych. To, czym jest przetwarzanie danych osobowych, można najlepiej zrozumieć z perspektywy procesu ich przetwarzania. Na proces składa się wszystko, co dzieje się z danymi osobowymi w jednym konkretnym celu, od momentu ich pozyskania, do usunięcia lub przekazania w innych celach.

1.1. Zgody rodziców/opiekunów prawnych na przetwarzanie danych osobowych dzieci/podopiecznych

- 1) Przed przystąpieniem dziecka do treningów, zawodów, meczów, rozgrywek, obozu piłkarskiego, rodzice/opiekunowie prawni powinni wyrazić zgodę na udział ich dziecka/podopiecznego w wyżej wymienionych aktywnościach i podać wszystkie niezbędne dane dziecka/podopiecznego, aby ustalenie jego tożsamości było możliwe;
- 2) Zgodę powinno wyrazić dwoje rodziców/opiekunów prawnych. W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, zgodę wyraża jeden z rodziców/opiekunów prawnych, składając odpowiednie oświadczenie;
- 3) Dodatkowa zgoda wymagana jest w przypadku udziału dziecka/podopiecznego w aktywnościach poza siedzibą podmiotu organizującego aktywność dzieci. Dotyczy to m.in. rozgrywek wyjazdowych, wycieczek, obozów piłkarskich, wypoczynku związanego z przemieszczaniem się dziecka lub zapewnieniem noclegu;
- 4) Zgody wymaga rejestrowanie wizerunku dziecka podczas aktywności sportowej w ramach rozgrywek i innych form bezpłatnego wykorzystania tego wizerunku na potrzeby podmiotu organizującego aktywności dzieci oraz inne czynności związane z przetwarzaniem wizerunku dziecka.

1.2. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych

Nadawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych to jedno z najważniejszych obowiązków administratora. Upoważnienie do przetwarzania danych zapewnia rozliczalność danych osobowych, poprzez kontrolę nad tym, kto i w jakim zakresie jest uprawniony do dostępu do danych. Upoważnienie stanowi potwierdzenie, że użytkownik otrzymał stosowne uprawnienie do przetwarzania danych od administratora. Zgodnie z art. 29 RODO przetwarzanie danych musi odbywać się tylko i wyłącznie na wyraźne polecenie administratora.

Osoby, którym nadano upoważnienia związane są poleceniami wydanymi przez administratora w ramach sprawowanej funkcji oraz zobowiązane do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, jak również wprowadzonych i wdrożonych do stosowania przez administratora obowiązującej w organizacji dokumentacji ochrony danych osobowych, w tym zasad przetwarzania danych osobowych przez użytkownika końcowego.

1.3. Zgody rodziców/opiekunów prawnych dotyczące zdrowia dziecka/podopiecznego

KKS Lech Poznań zobowiązany jest do uzyskania stosownych zgód rodziców/opiekunów prawnych dziecka/podopiecznego dotyczących ich zdrowia w tym w szczególności zgody na:

- 1) podejmowanie decyzji związanych z hospitalizacją oraz zabiegami operacyjnymi w przypadku problemów zdrowotnych dziecka (załącznik nr 8);
- 2) pobranie krwi dziecka (załącznik nr 9);
- 3) sprawowanie opieki medycznej i fizjoterapeutycznej w ramach uczestnictwa w procesie treningowym (załącznik nr 10);
- 4) przetwarzanie danych osobowych zawierających dane o stanie zdrowia dziecka (załącznik nr 11);

Formularz wypełniają rodzice/opiekunowie prawni. W przypadku niemożności uzyskania zgody obojga rodziców/opiekunów prawnych, wypełnia jeden z rodziców/opiekunów prawnych, składając stosowne oświadczenie. W przypadku dziecka, które ukończyło 16 rok życia, zgody dotyczące zdrowia dziecka wymagają również podpisu dziecka.

1.4. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych

Administrator musi realizować prawa osób, których dane przetwarza, jest to jeden z głównych obowiązków nałożonych na administratorów danych osobowych przez przepisy RODO. Osoby, których dane dotyczą mają prawo do uzyskania informacji na temat przetwarzania ich danych osobowych przez administratora, ponadto muszą być one poinformowane o fakcie prowadzenia operacji przetwarzania na jej danych osobowych, jak i o celach takiego przetwarzania. Administrator powinien również podać wszelkie inne informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania, uwzględniając konkretne okoliczności i kontekst przetwarzania danych osobowych. Przepisy nakazują spełnianie obowiązku informacyjnego

w dwóch sytuacjach. Po pierwsze, w momencie, gdy dane zbierane są bezpośrednio od osoby, której one dotyczą, po drugie, w przypadku gromadzenia danych ze źródeł pośrednich, tj. nie od osoby, której one dotyczą.

RODO wskazuje, że każdy administrator danych osobowych powinien spełnić obowiązek informacyjny. Celem przekazania wymaganych informacji osobie jest uświadomienie jej, kto i w jaki sposób będzie przetwarzał udostępnione przez nią dane.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych jest dostępna m.in. w siedzibie KKS Lech Poznań oraz na oficjalnej stronie internetowej Lecha Poznań. Zawiera informacje dotyczące administrowania danymi osobowymi dziecka/podopiecznego lub jego rodziców/opiekunów prawnych w związku z ich udziałem w aktywnościach, których jest organizatorem.

ZASADY POSTĘPOWANIA

Zasady postępowania określają oczekiwane zachowania, które są spójnym zbiorem uzgodnionych i akceptowalnych zachowań, które pomagają tworzyć i utrzymywać pozytywne, przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci. Z kodeksem postępowania powinna zapoznać się i podpisać go każda osoba współpracująca przy określonym projekcie obejmującym aktywność dzieci.

Akceptując kodeks postępowania trener, rodzic, opiekun, nauczyciel, wolontariusz oświadcza, że nie ma żadnych powodów do obaw dotyczących jego angażowania się w aktywność dzieci w piłce nożnej.

1.1. Zasady postępowania dla trenerów, opiekunów i innych osób pracujących z dziećmi

Pracując z dziećmi, trener powinien być dla nich wzorem zarówno na boisku jak i poza nim. Dlatego tak ważne jest, aby wszystkie osoby pracujące z dziećmi miały świadomość zasad, wytycznych i dobrych praktyk, których przestrzeganie im w tym pomoże. Zasady postępowania, z którym zapoznani są wszyscy pracujący w klubie, szkółce czy związku oraz który może być wywieszony (np. w szatni trenerskiej) będzie stanowił dla nich motywację, żeby reprezentować wzorową postawę.

1.2. Zasady postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych

Rodzic/opiekun prawny zobowiązuje się przyczyniać do rozwoju bezpiecznej i przyjemnej atmosfery dla dzieci do uprawiania sportu. Rodziców/opiekunów prawnych dzieci warto angażować w życie społeczności klubowej czy związkowej, a zarazem edukować i motywować, żeby działając razem z trenerami i opiekunami, wspólnie przyczyniali się do tworzenia komfortowych warunków dla dzieci do uprawiania sportu i aktywności fizycznej.

1.3. Zasady postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów lub obozów

Wyjazdy z zapewnieniem noclegu zwiększają ryzyko wystąpienia naruszeń wobec dzieci, dlatego też wymagają szczególnych środków ostrożności i obowiązujących zasad. Poza oczekiwanymi zachowaniami wskazanymi w kodeksie postępowania dla trenerów i innych osób pracujących z dziećmi oraz kodeksie dla rodziców/opiekunów prawnych, opiekunowie powinni stosować się do specjalnych reguł podczas wyjazdów. Nadrzędną zasadą we wszystkich sytuacjach jest kierowanie się dobrem dziecka, a sposób, w jaki opiekunowie nadzorują dzieci, powinien być dostosowany do ich wieku i dojrzałości. Nadzór, w szczególności podczas wyjazdów, musi być zapewniony przez co najmniej dwóch dorosłych opiekunów. Z jednej strony służy to przestrzeganiu tzw. ustalonych zasad, natomiast z drugiej strony zapewnia również ochronę przełożonym.

1.4. Zasady postępowania dla dzieci

Zasady te mają służyć jako przewodnik codzienny, treningowy lub wycieczkowy. Najlepiej, jeśli w przyszłości będzie rozwijany wraz z dziećmi, ponieważ jeżeli biorą udział w tworzeniu zasad, są bardziej skłonne do ich przestrzegania.

1.5. Zasady korzystania z szatni i łazienek: prywatność, bezpieczeństwo

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia zarówno dla dziecka, jak i dla dorosłych. Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach, ponieważ są mniej nadzorowane.

BEZPIECZNA REKRUTACJA KADR

Źródło zagrożenia dla bezpieczeństwa dzieci może stanowić środowisko osób pracujących z dziećmi. W celu ograniczenia tego ryzyka, KKS Lech Poznań wdrożył zasady rekrutacji osób zajmujących się aktywnością dzieci, w tym trenerów, koordynatorów i opiekunów.

Od poziomu umiejętności i zaangażowania trenerów i opiekunów zależy jakość zajęć sportowych dedykowanych dzieciom. Zapewnienie, że odpowiednie osoby pracują dla Lecha Poznań, jest kluczowym elementem tworzenia środowiska, w którym ochrona dzieci jest traktowana poważnie, a dzieci mogą się dobrze i bezpiecznie bawić oraz trenować. Podobnie, przy rekrutacji trenera, poza posiadaniem wszystkich niezbędnych kwalifikacji, powinno upewnić się, że osoba aplikująca jest odpowiednim kandydatem do pracy z dziećmi.

Celem bezpieczniejszej rekrutacji kadr jest podjęcie działań, które mają na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby.

W ramach rekrutacji dookreślone zostają wymagania stawiane kandydatom do pracy oraz przeprowadzona zostaje rozmowa kwalifikacyjna celem weryfikacji osoby przed przyjęciem do pracy, tj. opiera się na złożeniu stosowanych oświadczeń przez kandydata, przedstawieniu referencji oraz skontrolowaniu tożsamości kandydata, posiadanych kwalifikacji i przeszłości karnej. Ostatni etap opiera się na weryfikacji osoby po jej przyjęciu i zaznajomienie z PBD.

1.1. Ścieżka rekrutacji

Pierwszy etap odnosi się do określenia wymagań stawianych kandydatom do pracy, formy ogłoszenia na stanowisko, formularza samooceny stosowanego jako formularza zgłoszeniowego oraz przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej. Drugi etap polega na weryfikacji osoby przed przyjęciem do pracy, tj. opiera się na złożeniu stosowanych oświadczeń przez kandydata, przedstawieniu referencji (jeśli posiada) oraz skontrolowaniu tożsamości kandydata, posiadanych kwalifikacji i przeszłości karnej. Ostatni etap opiera się na weryfikacji osoby po jej przyjęciu. Zalecane jest zapoznanie się i podpisanie kodeksu postępowania oraz znajomość Polityki Bezpieczeństwa Dzieci, a także w razie skorzystania przez pracodawcę z możliwości zatrudnienia pracownika na okres próbny – ocenę adekwatności pracownika na zajmowane stanowisko z uwzględnieniem wymagań ochrony dzieci. Każdy nowy pracownik powinien odbyć szkolenie z bezpieczeństwa dzieci w terminie dwóch miesięcy od dnia zatrudnienia oraz regularnie przechodzić szkolenia w tym przedmiocie, w tym w szczególności znać Politykę Bezpieczeństwa Dzieci i procedury z niej wynikające.

1.2. Ogłoszenie, rozmowa rekrutacyjna

Ogłoszenie powinno zawierać profil kandydata, czyli wymagane od kandydata umiejętności i doświadczenie, pozostające w związku z bezpieczeństwem dzieci.

1.3. Weryfikacja kandydata przed przyjęciem

1) Zebranie danych osobowych

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 22¹ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (k.p.), pracodawca jest uprawniony do żądania od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) dane kontaktowe wskazane przez taką osobę;
- 4) wykształcenie (gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku);

- 5) kwalifikacje zawodowe (gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku);
- 6) przebieg dotychczasowego zatrudnienia (gdy jest to niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku).

Zgodnie z art. 22¹ § 4 k.p., pracodawca żąda podania innych danych osobowych niż określone powyżej (w § 1), gdy jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Dotyczy to np. adresu zamieszkania, numeru PESEL.

2) Weryfikacja tożsamości

Jest ona niezbędna w celu uniknięcia sytuacji, w której kandydat posługuje się fałszywymi danymi.

3) Weryfikacja posiadanych kwalifikacji

Wszelkie kwalifikacje, licencje zgłoszone przez kandydata do pracy należy zweryfikować.

4) Weryfikacja prawna

a. Krajowy Rejestr Karny

Artykuł 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym wskazuje, że pracodawca ma prawo do uzyskania informacji o osobach, których dane osobowe zgromadzone zostały w Rejestrze Karnym, w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia, co do którego z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności, korzystania z pełni praw publicznych, a także ustalenia uprawnienia do zajmowania określonej funkcji.

b. Rejestr Sprawców Przestępstwa na Tle Seksualnym

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w przypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do aktywności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi (np. regularne treningi sportowe, wyjazdy na obozy sportowe) pracodawca lub inny organizator w zakresie takiej działalności ma obowiązek sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstwa na Tle Seksualnym (dalej: „**Rejestr**”) z dostępem ograniczonym i w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

1.4. Weryfikacja kandydata po przyjęciu

Cały personel, w tym trenerzy, pracownicy administracyjni oraz wszyscy zaangażowani w programy lub działania związane ze sportem dzieci powinni złożyć oświadczenie o zapoznaniu się z PBD.

Trener czy opiekun obowiązany jest zapoznać się z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa dzieci oraz ochrony danych osobowych, w szczególności RODO. Jednocześnie zobowiązuje się zgodnie z zakresem powierzonej mu funkcji m.in. do przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez administratora zadaniach, zachowania w tajemnicy i poufności danych osobowych, zapoznania się i przestrzegania zasad zawartych w PBD. Ponadto powinni zostać poinformowani o funkcjonowaniu koordynatora w zakresie ochrony dzieci i uzyskać dane kontaktowe, jeśli taki koordynator został dla danej lokalizacji powołany. Dodatkowo jest obowiązek informowania KKS Lech Poznań, jako podmiotu zatrudniającego, o postawieniu zarzutów lub wszczęciu postępowania w przedmiotowym zakresie.

1) Szkolenia dzieci

Trenerzy pomagają w kształtowaniu podstawowych nawyków, rozwijaniu zdolności, które pozwolą młodemu sportowcowi czerpać radość z uprawiania sportu, a także rozwinąć swój potencjał. Każdy trener pracujący z dziećmi musi zdawać sobie sprawę, że wpływa na przyszłe życie swoich podopiecznych. Aby trening był przyjemny i efektywny, trener powinien mieć wizję, plan i pasję.

2) Dobre praktyki - cechy dobrego trenera, opiekuna pod kątem bezpieczeństwa dzieci:

- 1) spostrzegawczość i wrażliwość na potrzeby dzieci;
- 2) cierpliwość;
- 3) pogodne usposobienie;
- 4) kreatywność;
- 5) stabilność emocjonalna;
- 6) wysoka kultura osobista;
- 7) lojalność;
- 8) pasja;
- 9) zaangażowanie;
- 10) elastyczność w prowadzeniu zajęć;
- 11) dobre zorganizowanie;
- 12) umiejętność jednoczenia zespołu i indywidualne podejście każdego dziecka.

3) Pasja

Trener jest wzorem dla dziecka. Jeżeli będzie potrafił zarażać pasją do sportu, będzie wesoły i właściwie motywujący, otwarty, to dzieci będą podchodziły do treningów z większym zaangażowaniem i energią.

4) Świadomość potrzeb dzieci

Znajomość potrzeb dzieci oraz ich możliwości sportowych i fizjologicznych umożliwia stosowanie właściwych środków szkoleniowych i metod we właściwym czasie. Środki treningowe i plan szkolenia powinny być dobrane do wieku i umiejętności oraz aktualnych potrzeb i możliwości zawodników.

5) Dostosowanie do wieku i możliwości dzieci

Wielu trenerów pracujących z dziećmi bazuje na swoim doświadczeniu wypracowanym przez lata pracy w sporcie lub karierze sportowej. Zajęcia powinny być dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka. Dlatego też trener powinien znać i brać pod uwagę ich cele i potrzeby.

6) Budowanie poczucia własnej wartości dzieci

Dobry trener powinien umieć budować u dzieci poczucie własnej wartości. Pochwały, wyróżnienia zwiększają otwartość i pewność siebie u dzieci. Nie należy jednak nadmiernie faworyzować wybranych dzieci w ten sposób, ponieważ pozostałe mogą poczuć się odsunięte lub mniej ważne. Trener/opiekun nie powinien doprowadzać dzieci do strachu przed krytyką lub karą.

7) Cierpliwość i pogodne usposobienie

Cierpliwość i umiejętność stworzenia przyjaznej i wesołej atmosfery, środowiska, w którym każdy jego uczestnik będzie czuł się komfortowo to istotne zalety dobrego trenera/opiekuna dzieci.

8) Brak tolerancji wobec dyskryminacji

Dobry trener nie stosuje środków, które prowadzą do dyskryminacji zawodników oraz nie toleruje dyskryminacji dzieci stosowanej przez rówieśników. Ocenianie indywidualnych lub społecznych cech członka grupy, szczególnie przez pryzmat stereotypów i uprzedzeń, może zagrażać dobrej atmosferze w grupie, jakości treningu, samopoczucia i efektywności dzieci. Należy oceniać jedynie kompetencje, które są kształtowane i rozwijane, np. postęp w technice gry.

9) Przykłady dobrych praktyk trenerskich

- a) dawanie dzieciom swoim zachowaniem najlepszego przykładu;
- b) ustalenie zasad współpracy, z podkreśleniem wagi zachowań sprzyjających współpracy w grupie;
- c) prowadzenie dialogu z każdym podopiecznym;
- d) opiekowanie się swoimi zawodnikami tak, jak chciałoby się, żeby ktoś zajmował się naszym dzieckiem;
- e) traktowanie swoich podopiecznych priorytetowo, np. spożywanie przez trenera posiłku dopiero, gdy wszystkie dzieci już go otrzymały;

- f) oparte na pochwalę rozwijanie poczucia ważności i docenienia, szczególnie wśród dzieci zagrożonych dyskryminacją;
- g) wykorzystywanie potencjału integracyjnego grupy przed treningiem i po treningu: w szatni, na ławce dla rezerwowych i trybunach, gdy dzieci mogą się lepiej poznać;
- h) zapobieganie i reagowanie na dynamikę związaną z dyskryminacją;
- i) brak zgody na prześladowanie i dokuczanie innym;
- j) niedopuszczanie, by wygląd był podstawą do wartościowania dzieci;
- k) budowanie strojem poczucia wspólnoty zespołu.

III. PROCEDURY I ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NADUŻYĆ

1.1. Formy nadużyć

Wszelkie działania zapobiegawcze i ochronne są kluczowe. Celem jest bowiem zawsze ochrona dzieci i uniknięcie sytuacji, które naruszają ich bezpieczeństwo. Jednak nie można wykluczyć, że mimo powzięcia wszelkich środków, do takich sytuacji niestety dojdzie. Niezwykle istotne jest zatem, żeby umieć takie zdarzenia rozpoznać, zidentyfikować, zaklasyfikować i co najważniejsze w odpowiedni sposób zareagować. Pamiętajmy, żeby nigdy nie ignorować sygnałów, które daje dziecko, ale też racjonalnie ocenić sytuację, a najlepiej – przekazać ją w ręce specjalistów. Nasza reakcja zawsze powinna mieć na uwadze dobro dziecka i jego ochronę również w środowisku pozasportowym.

Niezwłocznie zgłaszać należy nie tylko nadużycia, które stanowią przestępstwo, ale również zachowania, które mogą stanowić naruszenie np. kodeksów postępowania.

1.2. Rodzaje nadużyć

1.2.1. Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna jest często najłatwiej rozpoznawalną formą nadużyć. Może przejawiać się m.in. w uderzeniu, potrząsaniu, szczypaniu, gryzieniu, podduszaniu lub innym działaniu, które powoduje obrażenia fizyczne, pozostawia ślady lub powoduje ból.

1.2.2. Wykorzystywanie seksualne

Wykorzystywanie seksualne to każdy rodzaj kontaktu seksualnego między osobą dorosłą a małoletnią, tj. młodszą niż 18 lat, a także między znacznie starszym dzieckiem, a młodszym dzieckiem. Niedopuszczalne jest także robienie nieprzyzwoitych zdjęć dzieciom, angażowanie dzieci w oglądanie takich zdjęć lub czynności seksualnych oraz zachęcanie dzieci do zachowywania się w sposób niewłaściwy seksualnie. Komentarze o charakterze seksualnym pod adresem innych osób są również formą wykorzystywania seksualnego. Nawet jeśli osoba poniżej 18 roku życia wyraża zgodę na czynność seksualną, to nadal zachowanie spełnia przesłanki wykorzystywania, z uwagi m.in. na możliwą nierównowagę relacji pomiędzy osobami zaangażowanymi, związaną z różnicą wieku, doświadczenia życiowego, czy też podporządkowaniem wynikającym z pełnionych funkcji. Jakakolwiek czynność seksualna z osobą poniżej 15 roku życia jest zawsze przestępstwem, nawet przy hipotetycznej „zgodzie” dziecka – taka zgoda nie ma mocy prawnej.

1.2.3. Przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna

Przemoc emocjonalna ma miejsce, gdy osoba dorosła nieustannie krytykuje dziecko, grozi mu lub je wyklucza z pewnych aktywności, obniżając jego poczucie wartości. Trener czy opiekun to osoby znaczące w życiu dziecka, będące dla niego autorytetem sportowym i wzorem zachowania. Konstruktwna krytyka nie jest zabroniona. Konstruktwna krytyka jest ważna dla nauki, rozwoju i doskonalenia dzieci. Podobnie, żarty i śmiech pomagają tworzyć więzi między ludźmi i poczucie wspólnoty. Różnica pomiędzy przemocą psychiczną a krytyką polega na tym, iż w przemocy psychicznej wykorzystywanie emocjonalne idzie za daleko. Krytyka przestaje być motywująca, a żarty nie są śmieszne. Przemoc emocjonalna może ranić i powodować szkody, podobnie jak przemoc fizyczna.

1.2.4. Zaniechanie

Zaniechanie ma miejsce, gdy dorosły nie zapewnia wystarczającego wsparcia emocjonalnego lub umyślnie i konsekwentnie nie zwraca uwagi na dziecko. Zaniechanie występuje również wtedy, gdy nie zapewnia się dziecku realizacji podstawowych potrzeb, np. nie otrzymuje wystarczającej ilości jedzenia, ubrania, opieki medycznej lub nadzoru.

1.2.5. Prześladowanie

Chociaż znęcanie się zwykle uważa się za akt dorosłego wobec dziecka, nadużycia mogą pochodzić także od rówieśników. Przemoc dziecka wobec innego dziecka często jest nazywana prześladowaniem. Prześladowanie może przybierać różne formy. Obejmuje działania fizyczne, takie jak uderzanie, uszkodzenia lub kradzież mienia, aktywność online - obraźliwe wiadomości, komentarze, posty lub zdjęcia zamieszczane w mediach społecznościowych, akty słowne, takie jak przezywanie. Prześladowanie może być oparte na kryterium płci, pochodzenia etnicznego, seksualności, niepełnosprawności lub poziomie umiejętności sportowych.

Dorośli czasami lekceważą prześladowanie, myśląc, że przynosi mniej doniosłe skutki, ponieważ występuje między dziećmi. Jednak prześladowanie może powodować znaczne szkody. Z tego powodu ważne jest, aby tworzyć atmosferę, w której wszyscy wiedzą, że prześladowanie nie jest i nie będzie tolerowane i należy na nie reagować, gdy tylko się rozpocznie.

Inne formy nadużyć, takie jak dyskryminacja, wykorzystywanie i przemoc, znęcanie się dorosłych nad dziećmi, jak i dzieci wzajemnie nad sobą, mimo pewnych odrębności, należą do głównych kategorii nadużyć.

1.3. Nadużycia w piłce nożnej

Samo wyodrębnienie form nadużyć nie pozwoli w pełni na identyfikację ryzyka naruszenia bezpieczeństwa dzieci. Konieczne jest przedstawienie okoliczności, w których podczas zajęć piłki nożnej może dojść do naruszeń, wyjaśnienie, jak takie naruszenia mogą wyglądać w poszczególnych sytuacjach, aby prawidłowo zlokalizować źródło zagrożenia.

1.4. Kontuzje

Niemal każdy sport wiąże się z pewnym ryzykiem kontuzji. Natomiast presja wywierana na dziecku może przyczynić się do wystąpienia uszkodzeń lub ich rozległości, gdy wykonuje to, co nie jest rozsądne lub właściwe ze względu na wiek i umiejętności. Także zachęcanie dzieci do gry w przypadku kontuzji jest zachowaniem, które nie powinno być akceptowane przez trenerów i środowisko piłkarskie.

1.5. Nacisk na wygraną

Wygrywanie jest ważną częścią piłki nożnej. Jednak wywieranie presji w celu osiągnięcia korzystnych wyników za wszelką cenę, może wywoływać szkody zarówno psychiczne, jak i fizyczne. Czasami presja osiągania wyników pochodzi od dorosłych, ale może mieć źródło w ambicjach dziecka lub jego rówieśników. W przypadku dzieci, wydajność nigdy nie powinna odbywać się kosztem radości ze sportu i rozwoju.

1.6. Kontakty fizyczne

Niektóre okoliczności, takie jak przebieganie się, kąpiel po treningu lub meczu, bliski kontakt podczas zabiegów fizjoterapeutycznych, zwiększają ryzyko wystąpienia naruszeń. Takie warunki mogą stworzyć możliwości osobom, które chcą seksualnie wykorzystać dziecko. Należy wyważyć poszanowanie prywatności dzieci oraz ich bezpieczeństwo. Jeżeli konieczna jest indywidualna opieka fizjoterapeuty, wskazana jest obecność drugiej osoby dorosłej, np. lekarza, innego członka sztabu medycznego, członka sztabu trenerskiego (zasada czterech oczu). Zabiegi fizjoterapeutyczne powinny odbywać się w otwartym pomieszczeniu. W takich sytuacjach dorosły nie powinien zostawać sam z dzieckiem ani nawet sam w obecności innego dziecka, z uwagi na bezpieczeństwo dzieci, ale także własne, gdyż dzieciom zdarza się konfabulować lub źle ocenić sytuację.

1.7. Mecze wyjazdowe, obozy piłkarskie lub inne aktywności z dala od domu z zapewnieniem noclegu

Wyjazdy z zapewnieniem noclegu np. mecze wyjazdowe lub obozy treningowe, mogą być okazją dla tych, którzy chcą wyrządzić krzywdę seksualną dzieciom. Zawsze musi być wystarczająco dużo dorosłych, aby zapewnić odpowiedni nadzór. Przy pracy z dziećmi zawsze powinny być obecne co najmniej dwie osoby dorosłe, aby uniknąć zaginięcia lub pozostawienia dzieci w niebezpiecznych sytuacjach. Innym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę, jest to, czy środki transportu są bezpieczne, a miejsce noclegu położone w bezpiecznej okolicy.

1.8. Bliskie relacje

Relacje między dzieckiem, a jego trenerem, koordynatorem, opiekunem lub innymi osobami z klubu, takimi jak fizjoterapeuci, są ważne i mogą być korzystne. Wiele dzieci rozwija bliskie i pełne zaufania relacje, szczególnie ze swoim trenerem, który odgrywać może znaczącą rolę w ich życiu, zwłaszcza jeśli nie mają dobrych kontaktów z innymi dorosłymi.

Jednak te bliskie relacje mogą również być przyczyną wyrządzenia dzieciom krzywdy. Dziecko może chcieć spełnić zalecenia lub życzenia dorosłego. Dziecko może obawiać się sprzeciwu wobec dorosłego, który jest osobą zaufania i władzy o niekwestionowanym do tej pory autorytecie. Dbanie o bezpieczeństwo dzieci w piłce nożnej oznacza, że wszyscy powinni być zaangażowani – dzieci, trenerzy, opiekunowie i rodzice, oraz ważne jest to, aby wszyscy zostali objęci tymi samymi standardami zachowania i postępowania.

1.9. Dynamika wewnątrz zespołu

Bycie częścią zespołu, klubu, drużyny, szkółki piłkarskiej i związane z tym poczucie przynależności może być bardzo korzystne dla poczucia własnej wartości przez dzieci. „Duch zespołu” ma kluczowe znaczenie dla rozwoju dziecka. Atmosfera jest tworzona przez zawodników, ale trener ma na nią duży wpływ. Na przykład, jeśli trener swoim zachowaniem pokazuje, że wszystkich należy szanować, a szykanowanie nie jest tolerowane, atmosfera zespołu jest znacznie bardziej przyjazna i pozytywna. I odwrotnie, jeśli trener pokaże, że ceni sobie bardziej wygraną niż poziom gry i zachowania piłkarzy, zawodnicy mogą zacząć się obwiniać, a także wyłączać z gry dzieci, które ich zdaniem zawodzą, nie osiągając wymaganych rezultatów sportowych. Atmosfera wewnątrz zespołu może wzbudzać poczucie u dzieci, że nie pasują do zespołu, być może z powodu ich pochodzenia lub innych cech je wyróżniających. Hierarcha w zespole/drużynie powstaje, gdy starsze lub silniejsze dzieci będą miały wpływ na inne. Może to przynosić pozytywne skutki, gdy starsi zawodnicy są wzorcami dobrych zachowań, ale także prowadzić do negatywnych konsekwencji, w przypadku gdy dzieci będą tolerować prześladowanie, aby zyskać akceptację starszych kolegów z zespołu.

2. Rozpoznawanie nadużyć

Rozpoznanie nadużycia nie zawsze jest łatwe. Czasami o nadużyciu donoszą naoczni świadkowie lub jest ono ujawniane np. przez inne dziecko lub dorosłego. Często pojawiają się wskazówki w postaci wątpliwych zachowań. Nie wolno lekceważyć takich doniesień lub znaków, należy je weryfikować i monitorować.

Nie należy bagatelizować znaków, które wysyła dziecko, na przykład, gdy dziecko:

- 1) ma niewyjaśnione obrażenia fizyczne, w tym siniaki i rany, takie jak oparzenia papierosem, blizny po samookaleczeniu lub ból podczas chodzenia;
- 2) cierpi na niewyjaśnione i często powracające choroby, np. zaburzenia żołądkowe, trudności z jedzeniem;
- 3) nagle zmienia zachowanie lub nastrój, np. staje się agresywny, wycofany lub nieśmiały;
- 4) staje się bardzo skryty, np. przestaje dzielić się tym, co dzieje się w jego życiu lub nagle milknie, kiedy pojawiają się dorośli;
- 5) stale mówi o sobie źle, np. że jest bezwartościowy lub bezużyteczny;
- 6) wydaje się być odizolowany lub nie integruje się z innymi w zespole;
- 7) mówi, że on lub jego koledzy z drużyny są wykorzystywani lub krzywdzeni.

Nie należy bagatelizować znaków w zachowaniu dorosłych, np. trenera lub opiekuna, które to zachowania zostaną zaobserwowane lub zasłyszane. Zwróćmy szczególną uwagę, gdy trener lub opiekun:

- 1) używa nieodpowiedniego języka, np. omawia wygląd fizyczny dziecka w sposób seksualny;

- 2) używa wulgaryzmów w obecności dziecka;
- 3) nie troszczy się o dzieci, co robią lub gdzie przebywają.

Dzieci maltretowane często doświadczają więcej niż jednego rodzaju przemocy. Przemoc ma zazwyczaj miejsce przez dłuższy czas i nie jest pojedynczym, odosobnionym zdarzeniem. Coraz częściej do znęcania się może dojść w sieci. Dzieci, które są maltretowane, mogą sugerować że są krzywdzone, a czasami ujawniać to bezpośrednio. Nie możemy lekceważyć bezpośredniego ujawnienia.

Podstawy do obaw o nadużycie mogą istnieć, gdy:

- 1) otrzymamy relację od osoby, która widziała wykorzystywane dziecko;
- 2) zaobserwujemy lub otrzymamy dowody takie jak niewyjaśnione obrażenia fizyczne lub zachowanie, które może być konsekwencją nadużycia, np. dziecko jest wycofane i bardzo spokojne, kiedy zazwyczaj takie nie jest;
- 3) dziecko wskaże (lub ujawni), że było maltretowane. Pamiętajmy, że dzieci rzadko mówią o tym, że są maltretowane i często nie wiedzą, co zrobić lub gdzie udać się po pomoc.

Dzieciom bardzo trudno jest mówić o możliwym nadużyciu, dlatego należy być czujnym w wychwytywaniu oznak.

Zazwyczaj wyróżnia się trzy etapy identyfikacji wykorzystywania dzieci:

1. początkowe kwestionowanie możliwości;
2. zwrócenie uwagi na oznaki wykorzystywania; oraz
3. zgłaszanie nadużycia.

Rozważanie możliwości

Możliwość znęcania się nad dzieckiem powinna być rozważona, jeśli wydaje się, że dziecko doznało podejrzanego urazu, którego nie można wytłumaczyć. Należy to również rozważyć, jeśli dziecko wydaje się być strapione bez wyraźnego powodu lub wykazuje uporczywe problemy behawioralne, których nie miało wcześniej. Możliwość wykorzystania dziecka powinna również być brana pod uwagę, jeśli dziecko wykazuje niezwykle lub lękowe reakcje na pewne osoby, takie jak trener lub lekarz drużyny albo jego rodzice czy opiekunowie.

Zwracanie uwagi na oznaki znęcania się

Oznaki wykorzystywania mogą być fizyczne, behawioralne lub rozwojowe. Poniżej znajduje się lista niektórych wskaźników znęcania się, ale nie jest ona wyczerpująca.

NADUŻYCIA FIZYCZNE	
Wskaźniki fizyczne Zadrapania Ślady ugryzień lub siniaki Oparzenia, np. papierosowe Nielezione urazy Złamane kości	Wskaźniki behawioralne Tendencje do samookaleczenia Ciągłe próby ucieczki Agresja lub wycofanie Strach przed powrotem do domu Nieuzasadniony strach przed dorosłymi
NADUŻYCIA EMOCJONALNE	
Wskaźniki fizyczne Nagłe zaburzenia mowy Moczenie i brudzenie łóżka Oznaki samookaleczenia Słabe relacje z rówieśnikami	Wskaźniki behawioralne Zachowanie wymagające uwagi Kołysanie, ssanie kciuka Strach przed zmianami Chroniczna ucieczka

ZANIEDBYWANIE	
Wskaźniki fizyczne Ciągły głód Narażenie na niebezpieczeństwo, brak nadzoru Nieodpowiednie/niewłaściwe ubranie Niedostateczna higiena Nielezione choroby	Wskaźniki behawioralne Zmęczenie, bezradność Słabe relacje z rówieśnikami Niskie poczucie własnej wartości Kompulsywne kradzieże, żebranie
NADUŻYCIA SEKSUALNE	
Wskaźniki fizyczne Dziecko może skarżyć się na bolesność, ból lub krwawienie w swoich "częściach intymnych" Ból przy oddawaniu moczu Trudności w chodzeniu lub siedzeniu Anoreksja/bulimia Nadużywanie substancji/narkotyków	Wskaźniki behawioralne Depresja Nieodpowiedni język i/lub wiedza seksualna nieadekwatna do wieku Składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym dzieciom Niska samoocena Strach przed ciemnością Niechęć do zbliżania się do kogokolwiek

Co należy zrobić, jeśli dziecko ujawnia informacje bezpośrednio?

Informacje ujawniane przez dzieci należy zawsze traktować poważnie. Co najważniejsze, należy natychmiast skontaktować się z odpowiednimi instytucjami, jeśli dziecko jest w bezpośrednim niebezpieczeństwie.

Jeśli dziecko sugeruje, że chce powiedzieć „sekrety” lub ujawnić informacje, które sugerują, że jest zagrożone lub było wykorzystywane, ważne jest, aby:

- zachować spokój i nie okazywać szoku lub niedowierzania;
- uważnie słuchać, co mówi oraz zaoferować pocieszające wypowiedzi, zwłaszcza gdy dziecko ujawnia nadużycie seksualne, na przykład: „Przykro mi, że to się stało”, „To nie twoja wina”;
- nie zadawać szczegółowych, dociekliwych lub prowadzących pytań;
- powiedzieć dziecku, że potraktuje się to, co zostało powiedziane, poważnie;
- wyjaśnić, co zamierzasz zrobić (w zależności od wieku dziecka może to być pytanie o rodzaj pomocy i z czym zaangażowaniem dziecko czułoby się komfortowo);
- powiedzieć dziecku, że nie można utrzymać tego w tajemnicy, ale informacje będą przekazane dalej tylko po to, aby zapewnić mu bezpieczeństwo.

NIGDY:

- nie zadawaj pytań, z wyjątkiem pytań o wyjaśnienia;
- nie składaj obietnic dotyczących poufności, których nie możesz dotrzymać;
- nie lekceważ, nie wykazuj skrajnych reakcji, np. złość, szok, przerażenie itp.;
- nie wyciągaj pochopnych wniosków, nie spekuluj, nie oskarżaj kogokolwiek; nie wydawaj osądów na temat domniemanego sprawcy;
- nie próbuj badać ujawnionej sytuacji we własnym zakresie.

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:

Jest to proces wymagający szczególnej uwagi i wrażliwości, a jego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa i dobrostanu dziecka. Oto kluczowe elementy, które należy wziąć pod uwagę:

- Szybka i wrażliwa reakcja:** Po ujawnieniu krzywdzenia, konieczna jest natychmiastowa i empatyczna reakcja. Ważne jest, aby dziecko poczuło się bezpiecznie i wiedziało, że jest słuchane i traktowane poważnie.

2. **Ocena sytuacji:** Przeprowadzenie szczegółowej oceny sytuacji, w tym okoliczności krzywdzenia, potrzeb dziecka i dostępnych zasobów wsparcia. Ocena ta powinna być przeprowadzona przez wykwalifikowanych specjalistów, niezależnie od procedury zgłoszenia nadużycia do uprawnionych organów i wyjaśnienia sytuacji wewnątrz organizacji.
3. **Zaangażowanie specjalistów:** W procesie wsparcia powinny uczestniczyć różne osoby, takie jak m.in. psychologowie, pracownicy socjalni, doradcy, czy w razie potrzeby także lekarze.
4. **Zaangażowanie szkoły:** Włączenie do procesu nadzoru nad dzieckiem szkoły i jej pracowników.
5. **Tworzenie indywidualnego planu wsparcia:** Opracowanie planu wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb małoletniego, z uwzględnieniem jego wieku, doświadczeń, sytuacji rodzinnej i stanu zdrowia.
6. **Zapewnienie bezpieczeństwa:** Priorytetem jest zapewnienie bezpiecznego środowiska dla małoletniego w ramach naszej organizacji, ale również poza nią, w co powinni być zaangażowani rodzice, opiekunowie, szkoła, o ile do nadużycia nie doszło z ich udziałem.
7. **Wsparcie psychologiczne i emocjonalne:** Zapewnienie dostępu do terapii i wsparcia emocjonalnego, aby pomóc dziecku uporać się z traumą i jej skutkami.
8. **Zaangażowanie rodziny i opiekunów:** Włączenie do planu wsparcia rodziny i opiekunów dziecka, o ile jest to możliwe i bezpieczne. Rodzina może potrzebować wsparcia w zrozumieniu sytuacji i w odpowiednim reagowaniu na potrzeby dziecka.
9. **Edukacja i informacja:** Edukowanie małoletniego i jego opiekunów na temat praw dziecka, dostępnych ścieżek wsparcia, a także sposobów radzenia sobie ze skutkami krzywdzenia.
10. **Monitorowanie i ocena postępów:** Regularna ocena postępów w realizacji planu wsparcia, z możliwością jego dostosowania w miarę zmiany potrzeb i okoliczności.
11. **Prywatność i poufność:** Ochrona prywatności małoletniego i zapewnienie poufności wszystkich informacji związanych z sytuacją.

ZASADY OGÓLNE WSPÓŁPRACY Z WŁAŚCIWYMI ORGANAMI I INSTYTUCJAMI

Współpraca interdyscyplinarna w przeciwdziałaniu nadużyciom wobec dziecka może zapewnić realną pomoc krzywdzonemu dziecku i poprawę sposobów udzielania pomocy. **Obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami spoczywa na dorosłych, a w szczególności na rodzinie, środowisku sąsiedzkim, pracownikach pomocy społecznej, systemu edukacji i ochrony zdrowia, funkcjonariuszach policji i straży miejskiej, prokuratury i sądownictwa. System ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest wtedy skuteczny, gdy razem działają w nim wszystkie osoby w ramach swoich kompetencji.**

W tym celu PBD KKS Lech Poznań zawiera zestaw narzędzi oraz określone procedury działania w przypadku nadużyć wobec dzieci w sporcie, a także poza sportem. Zgłoszenie obaw lub zaistniałych incydentów, a następnie współpraca z innymi podmiotami, umożliwia spojrzenie na sytuację z różnych perspektyw i powzięcie odpowiednich środków następczych.

1.1. Rola policji w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Do zadań policji, zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji, należy ochrona życia i zdrowia ludzi, organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Policja ma obowiązek reagowania w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa dzieci oraz stwierdzenia przestępstwa wobec dziecka. W tym celu policja m.in. wszczyna procedurę Niebieskiej Karty, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów oraz Wytycznymi i Wyjaśnieniami Komendanta Głównego Policji oraz interweniuje w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, w związku z przemocą w rodzinie.

1.2. Rola prokuratury w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje zadania dla prokuratury, a wśród nich współpracę z podmiotami, które są elementami systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prokurator rejonowy może wydelegować prokuratora do współpracy z organami administracji samorządowej, do uczestnictwa w zespole interdyscyplinarnym czy też pracy w grupach roboczych. Ponadto prokuratura jest podstawowym organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze (tj. postępowanie karne na etapie przed skierowaniem aktu oskarżenia do sądu). Niektóre sprawy przekazywane są do prowadzenia policji decyzją prokuratora.

1.3. Placówki oświatowe w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkołę do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz do zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, jest ofiarą przemocy lub przestępstwa, szkoła powinna powziąć kroki wynikające z ustawy. Obowiązki w tym zakresie ciążyą na nauczycielach, wychowawcy klasy, pedagogu i dyrektorze szkoły.

1.4. Pomoc społeczna w sytuacji nadużyć wobec dziecka

Jednym z ustawowych zadań pomocy społecznej jest opieka nad dzieckiem i rodziną. W zakresie pomocy ustawa nakłada szereg obowiązków na pracowników pomocy społecznej. Powinni oni wspierać rodziny mające trudności w wypełnianiu przez nich zadań jako rodziny, np. w formie poradnictwa rodzinnego. Realizując prawo dziecka do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, pracownik pomocy społecznej mający podejrzenie krzywdzenia dziecka przeprowadza m.in. rodzinny wywiad środowiskowy, sporządza notatkę służbową, w razie stwierdzenia przemocy w rodzinie wypełnia formularz „Pomoc społeczna – Niebieska Karta”. Po stwierdzeniu przemocy wobec dziecka składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich lub zawiadamia stosowne organy o możliwości popełnienia przestępstwa. Pracownik socjalny (jeden z zawodów pracujących w ośrodkach pomocy społecznej) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą domową ma również prawo odebrać je z rodziny, w której do przemocy dochodzi.

ZGŁASZANIE NARUSZEŃ I DZIAŁANIA NASTĘPCZE

1.1. Prawny obowiązek powiadomienia o przemocy stosowanej wobec dziecka

- 1) Kodeks postępowania karnego w art. 304 § 1 określa, że każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 12 ust. 1 określa, że osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora. Natomiast zgodnie z ust. 2, osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- 3) Wszystkie instytucje publiczne i organizacje pozarządowe oraz społeczne, w których odbywa się edukacja, szeroko rozumiana opieka nad dziećmi, a także jednostki zapewniające porządek publiczny, bezpieczeństwo i ochronę zdrowia oraz życia mieszkańców powinny tworzyć system ochrony praw dzieci, a w razie wykrycia aktów krzywdzenia dzieci skutecznie przeprowadzić odpowiednie działania. Obowiązek współpracy określa art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 4) Przyjęte przez Radę Ministrów na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozporządzenie z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” określa sposób postępowania wobec przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci.
- 5) Wypracowane schematy postępowania interwencyjnego służb, szczególnie odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa dziecka, zwiększają gwarancje ochrony praw dzieci, wyczerpują na każdy nieprawidłowy sygnał płynący od dziecka lub wynikający z obserwacji. Pracownicy policji, służb miejskich, tj. pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji i wszystkich placówek działających na rzecz dzieci, ściśle ze sobą współpracują, stosując wypracowane schematy działań służące ochronie dobra i bezpiecznego rozwoju dziecka.
- 6) Tworzony przez KKS Lecha Poznań na mocy PBD system ochrony dzieci rozumiany jest jako połączenie działań pracujących z dziećmi, przy współpracy z organizacjami działającym na podstawie obowiązujących przepisów prawa w sferze ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia i zaniedbywania. Podejmowanie czynności zgodnie z procedurami zapewni poczucie bezpieczeństwa osobie interweniującej, a konsekwentne stosowanie procedur zapewni bezpieczeństwo dzieciom i ułatwi podejmowanie właściwych działań.
- 7) **Jeśli trener, opiekun lub rodzic jest świadkiem krzywdzenia dziecka lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone ma obowiązek powiadomić o tym: pomoc społeczną, policję lub szkołę w celu podjęcia przez te instytucje działań**

w ramach swoich obowiązków służbowych. Szczególną czujność należy zachować w sytuacji, gdy dziecko nie jest objęte opieką i wsparciem żadnych instytucji. Jest to dziecko, które może być pozostawione samo sobie i problem jego krzywdzenia może zostać niezauważony. Składając zawiadomienie (telefonicznie, pisemnie, ustnie, mailowo) uruchamia się procedury chroniące dziecko.

OSOBY I ORGANIZACJE KONTAKTOWE

- 1.1. „KKS Lech Poznań” S.A. – Koordynatorami Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci: Hubert Nowacki, e-mail: hubert.nowacki@lechpoznan.pl nr tel. 662 219 523, anna.czubek@lechpoznan.pl, nr tel. 884 152 238;
- 1.2. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – telefon: 800 12 12 12 (numer bezpłatny);
- 1.3. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę – telefon: 116 111 (numer bezpłatny);
- 1.4. Telefon dla rodziców, nauczycieli i innych profesjonalistów pracujących z dziećmi oferujących poradnictwo prawne i psychologiczne w zakresie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka, a także pomocy psychologicznej dziecku przeżywającemu trudności prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę – telefon: 800 100 100 (numer bezpłatny);
- 1.5. Komitet Ochrony Praw Dziecka – telefon: 22 626 94 19;
- 1.6. Najbliższy ośrodek pomocy społecznej;
- 1.7. Policja – telefon: 997;
- 1.8. Numer alarmowy: 112.

PROCEDURA ZGŁOSZENIA NADUŻYCIA DOKONANEGO PRZEZ DZIECKO LUB DOROSŁEGO WEWNĄTRZ ORGANIZACJI

- 1.1. **Procedura interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (środowisko wewnętrzne)**
 1. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, każdy ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji zarządowi organizacji lub koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
 2. Interwencja prowadzona jest przez Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci we współpracy z zarządem KKS Lech Poznań. Rekomendowane jest wyznaczenie koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci w organizacji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości personelu, dzieci i opiekunów.
 3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji lub zarządu organizacji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci.
 4. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem, o ile ich obecność będzie służyła ochronie najlepszego interesu dziecka.
 5. Zarząd organizacji informuje rodziców/opiekunów prawnych o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekunczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
 6. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów dziecka zgodnie z punktem poprzedzającym, zarząd organizacji składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wniosek o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. Kluczowa jest treść pisma, a nie jego tytuł bądź forma.
 7. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 5 do niniejszej PBD. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez KKS Lech Poznań.
 8. Wszyscy pracownicy organizacji i inne osoby, które powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

9. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
10. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

1.2. Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika/współpracownika organizacji, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy. O zdarzeniu informuje się Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci, który przekazuje organizacji wytyczne i zalecenia.
2. Zarząd KKS Lech Poznań lub osoba przez Zarząd wyznaczona przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w tym stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 5).
3. Zarząd KKS Lech Poznań lub osoba przez Zarząd wyznaczona organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb. Notatka ze spotkania powinna zostać przekazana do Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, składane jest zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa we właściwej miejscowo jednostce policji lub prokuratury.
5. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, KKS Lech Poznań powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika/współpracownika podejrzanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez KKS Lech Poznań, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren KKS Lech Poznań, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

1.3. Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w KKS Lech Poznań (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Informacje o zdarzeniu przekazuje się Koordynatorowi Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci, który przekazuje organizacji wytyczne i zalecenia.
2. Wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z rodzicami/opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanego o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.

6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

PROCEDURA ZGŁOSZENIA NADUŻYCIA W ŚRODOWISKU ZEWNĘTRZNYM

1. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub inną osobę, każdy ma obowiązek sporządzenia zawiadomienia i przekazania uzyskanej informacji Koordynatorowi Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci. Zawiadomienie może mieć formę pisemną lub e-mailową.
2. Interwencja prowadzona jest przez Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci w porozumieniu z zarządem Lecha Poznań, który może wyznaczyć na stałe do tego zadania/zadań inną osobę.
3. Dalej pod pojęciem „Przedstawiciel organizacji” należy rozumieć Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci lub inną osobę odpowiedzialną za prowadzenie interwencji.
4. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
5. Przedstawiciel organizacji informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinno-opiekunczy, najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
6. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, Przedstawiciel organizacji składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wniosek o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
8. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez KKS Lech Poznań. Kartę interwencji przekazuje się Koordynatorowi Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci.
9. Każdy, kto powziął informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
10. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

1.1. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów bądź przez inne osoby trzecie

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka ze strony rodziców/opiekunów bądź przez osobę trzecią (obcą bądź spokrewnioną), Przedstawiciel organizacji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Przedstawiciel organizacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Karta interwencji jest przekazywana Koordynatorowi Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci.
2. Przedstawiciel organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Przedstawiciel organizacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy sąd opiekuńczy, jak i ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania – o konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.

5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

1.2. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń

1. **Dokumentowanie:** Incydenty powinny być dokumentowane niezwłocznie po ich ujawnieniu lub zgłoszeniu. Dokumentacja powinna zawierać:
- Opis zdarzenia, w tym data, czas, miejsce, osoby zaangażowane i świadkowie;
 - Opis reakcji, podjętej w odpowiedzi na incydent oraz wszelkich podjętych działań naprawczych;
 - Wszelkie informacje przekazane organom zewnętrznym (np. Policji).

Zgłoszenia będą przechowywane w rejestrze prowadzonym przez Koordynatora Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci w okresie niezbędnym dla celów ujawniania i prowadzenia stosownych wyjaśnień oraz postępowań w sprawie.

2. **Poufność:** Informacje dotyczące incydentów muszą być przechowywane w sposób poufny, z dostępem ograniczonym do osób upoważnionych.
3. **Zabezpieczenie danych:** Dane powinny być przechowywane w bezpieczny sposób, aby zapobiec nieautoryzowanemu dostępowi, zniszczeniu lub utracie. To może obejmować:
- Używanie zabezpieczonych systemów elektronicznych z odpowiednimi hasłami i szyfrowaniem.
 - Przechowywanie kopii papierowych w zamkniętych szafach lub w innych bezpiecznych miejscach.
4. **Zgodność z przepisami o ochronie danych:** Przechowywanie danych osobowych będzie się odbywało zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych oraz wewnętrznymi regulacjami, jeśli takie zostaną wprowadzone.
5. **Okres przechowywania:** Wszystkie dokumenty dotyczące zgłoszeń, w tym informacje, zapisy postępowań, ustaleń i działań naprawczych oraz wszelkie dokumenty papierowe, oraz dokumentacja prowadzona w sposób elektroniczny, w tym w szczególności informacje zawierające dane osobowe potwierdzające przeprowadzone postępowanie w sprawie, będą przechowywane w zabezpieczonym archiwum do momentu realizacji celu dla którego zostały zebrane, przy czym maksymalny okres nie może przekroczyć pięciu lat, chyba że przepisy prawa, w tym związane z prowadzonymi postępowaniami, wymagają dłuższego okresu przechowywania.
6. **Procedury postępowania i dostępu do dokumentacji:** Dokumentacja dotycząca zgłoszeń może być udostępniana kierownictwu organizacji lub innym osobom uprawnionym do przeprowadzania wewnętrznych postępowań wyjaśniających, dyscyplinarnych lub regulaminowych. Dokumentacja może zostać również udostępniana uprawnionym organom zewnętrznym np. policji, prokuraturze, sądowi w sytuacji prowadzenia odpowiednich postępowań oraz organizacjom współpracującym pod warunkiem, że umowa pomiędzy podmiotami na to pozwala, przy zachowaniu przekonania, że udostępnienie tej dokumentacji służy dobru dziecka.

IV. KOMUNIKACJA I EDUKACJA

1.1. Podnoszenie świadomości

Posiadanie kompleksowych procedur ochronnych nie wystarczy, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci. Należy stosowne procedury wdrożyć, aby stały się częścią zasad klubu i związku. W celu wprowadzenia reguł w życie, należy informować o działaniach mających za zadanie ochronę dzieci. Obejmuje to szkolenia i warsztaty, aby wszyscy zaangażowani w działalność KKS Lech Poznań znali środki ochronne i zasady aktywności z dziećmi oraz ich znaczenie dla klubu i związku.

Komunikacja i podnoszenie świadomości są ważne zarówno dla osób, które pracują w sporcie jako trenerzy, sędziowie, fizjoterapeuci, opiekunowie, wolontariusze, ale także dla dzieci i ich rodziców/opiekunów prawnych. Dzieci i rodzice muszą być świadomi znaczenia działań podejmowanych przez KKS Lech Poznań na rzecz ochrony dzieci, aby mieć pewność, że kwestia jest traktowana poważnie. Dzieci i rodzice muszą również wiedzieć, kiedy i gdzie zgłaszać swoje obawy.

Podnoszenie świadomości następować może w szczególności poprzez:

1. Szkolenia, kursy i warsztaty z zakresu bezpieczeństwa i ochrony dzieci.
2. Komunikacja bezpośrednia: Rodzice, opiekunowie oraz dzieci powinni być bezpośrednio informowani o PBD oraz jej znaczeniu.

V. MONITORING I OCENA PROCESU, PROCEDUR I WYTYCZNYCH

Podejmując działania zapobiegawcze w najbardziej staranny sposób, nie da się przewidzieć wszelkich incydentów i uniknąć wszystkich zdarzeń. Dlatego też, należy wyciągać wnioski ze zgłaszanych problemów, a także reagować na zmiany w środowisku sportowym.

PBD zawiera zestaw rekomendowanych narzędzi służących analizie wdrożonych środków, procedur, praktyk ochronnych oraz wprowadzonych standardów.

W celu mierzenia poziomu efektywności wprowadzanych regulacji zalecane jest regularne wewnętrzne monitorowanie, przeprowadzane przez każdy podmiot lub organizatora aktywności dzieci w sporcie, w trakcie którego obserwuje się jednostki treningowe, omawia wspólnie aspekty, które wymagają poprawy lub odwrotnie – są wzorcowe. Wynik takiego monitoringu pomoże w zdiagnozowaniu obszarów wymagających poprawy lub dalszego rozwoju.

Mierzenie sukcesu w ochronie koncentruje się na potrzebie okresowego przeglądu środków ochronnych i postępów w ich wdrażaniu.

1.1. Monitorowanie

Na bezpieczeństwo dzieci bezpośredni wpływ mają m.in. trenerzy, nauczyciele, opiekunowie, wolontariusze, rodzice, a nawet kierownicy podczas meczów wyjazdowych lub obozów sportowych. Z tego względu, od osób pracujących z dziećmi i mających na ich bezpieczeństwo bezpośredni wpływ wymaga się pewnych umiejętności. Samo uczestnictwo w szkoleniach nie wystarczy, by wdrożyć uzyskaną wiedzę w życie. Niekiedy najlepsi merytorycznie trenerzy stosują te same metody od wielu lat, co powoduje, że nie są wyczuleni na nowe zagrożenia wynikające z rozwoju np. nowych technologii. Z tego względu, wskazane jest, aby każdy klub, związek lub inny podmiot sportowy wyznaczył koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci, tj. osobę, która poprzez wsparcie innych trenerów i cykliczną weryfikację jednostek treningowych będzie mogła przekazać wskazówki co do ulepszeń z zakresu ochrony bezpieczeństwa dzieci. Koordynator powinien podzielić się doświadczeniem i przekazać zdobytą wiedzę kadrze trenerskiej pracującej w programach związanych z aktywnością dzieci. Takie osoby powinny cechować się otwartością, innowacyjnością, umiejętnością obserwacji i przekazywania wiedzy.

1.2. Inne regulacje

W zakresie nieuregulowanym w niniejszej PBD stosuje się właściwe przepisy prawa powszechnego, a także właściwe regulaminy czy regulacje przyjęte przez KKS Lech Poznań lub inne właściwe podmioty, w szczególności właściwe polityki ochrony danych, regulamin obiektu Akademii Lecha Poznań, regulamin Stadionu przy ul. Bułgarskiej 17 w Poznaniu czy ew. regulaminy innych obiektów, z których korzysta KKS Lech Poznań itp., które są dostępne odpowiednio w siedzibie KKS Lech Poznań lub na terenie danych obiektu, a także odpowiednio przedstawiane są za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej Lecha Poznań, w tym przedstawiane są zawodnikom i ich rodzicom np. przy zawieraniu umowy.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu klubu, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla personelu lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci.
3. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z dziećmi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszej Polityki.

ZAŁĄCZNIKI DO POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA DZIECI KKS LECH POZNAŃ S.A.

Załączniki stanowią integralną część niniejszego dokumentu.

DEFINICJE

1. **„bezpieczeństwo dzieci”** oznacza działania podejmowane w celu zapewnienia, że wszystkie dzieci są bezpieczne od krzywdy i nadużyć, gdy są zaangażowane w sport. Oznacza to proaktywne robienie wszystkiego, co możliwe w celu zminimalizowania ryzyka i zapobiegania nadużyciom wobec dzieci;
2. **„bezpieczeństwo online”** oznacza rekomendowane wdrożenie ogólnych zasad prewencyjnych, wobec zagrożeń związanych z aktywnością online, m.in. ochrony prywatności i danych osobowych;
3. **„bezpieczna rekrutacja kadr”** oznacza rekomendowaną ścieżkę rekrutacji osoby aplikującej na stanowisko związane z aktywnością dzieci, składającą się z 3 etapów mających na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. Obejmuje ona m.in. formularz samooceny kandydata do pracy z dziećmi, pytania podczas rozmowy kwalifikacyjnej dotyczące bezpieczeństwa dzieci oraz prawną weryfikację osoby w Krajowym Rejestrze Karnym („KRK”) oraz Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym („RSPTS”);
4. **„dane osobowe”** oznaczają pojedyncze informacje lub zbiory danych o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Dziecko można zidentyfikować na podstawie danych takich jak: imię i nazwisko, numer legitymacji członkowskiej, jednego lub kilku szczególnych czynników określających fizyczną, ekonomiczną lub społeczną tożsamość dziecka;
5. **„dyskryminacja”** oznacza zachowanie wobec osoby, oparte o stereotypy i uprzedzenia, jakie wobec niej mamy;
6. **„dziecko”** oznacza każdą osobę w wieku poniżej 18 lat;
7. **„kodeks postępowania”** oznacza wspólny zestaw uzgodnionych i akceptowalnych zachowań, które pomagają tworzyć i utrzymywać pozytywne, przyjazne i bezpieczne środowisko dla dzieci. PBD zawiera kodeksy: postępowania dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi, kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych, kodeks postępowania dla opiekunów podczas wyjazdów lub obozów sportowych, kodeks postępowania dla dzieci, zasady korzystania z szatni i łazienek zapewniające prywatność i bezpieczeństwo, zasady związane z bezpieczeństwem dzieci podczas aktywności sportowych lub obozów sportowych, w tym z zapewnieniem noclegu, zasady bezpieczeństwa online;
8. **„koordynator ds. bezpieczeństwa dzieci”** oznacza osobę powołaną w organizacji i odpowiedzialną w niej za bezpieczeństwo dzieci. Zadaniem jej jest m.in. udzielanie informacji, doradztwa, wsparcia we wdrażaniu PBD i powiązanych z nią procedur, w tym prawidłowego reagowania na incydenty;
9. **„KKS Lech Poznań” / „Lech Poznań”** oznacza „KKS Lech Poznań” S.A. z siedzibą w Poznaniu;
10. **„mobbing” (lub „cyberprzemoc”, jeśli jest prowadzona online)** oznacza niechciane, powtarzające się i celowe, agresywne zachowanie, zazwyczaj wśród rówieśników, i może wiązać się z rzeczywistą lub postrzeganą nierównowagą sił. Może obejmować działania takie jak groźby, rozpowszechnianie plotki lub kłamstwa, atakowanie kogoś fizycznie lub werbalnie oraz celowe wykluczanie kogoś;
11. **„nadużycie wobec dziecka”** oznacza każde działanie wobec dziecka prowadzące do fizycznej lub emocjonalnej krzywdy, w tym niegodziwego traktowania, przemocy, wykorzystywania, a także każde zaniechanie prowadzące do zaniedbania lub braku reakcji na podstawowe potrzeby dziecka. Działanie lub zaniechanie, które krzywdzi dziecko (innymi słowy, dana osoba może znęcać się nad dzieckiem bezpośrednio lub może być pośrednio odpowiedzialna za znęcanie się, ponieważ nie zapobiegła skrzywdzeniu dziecka przez inną osobę). Może mieć miejsce osobiście lub online. Chociaż zazwyczaj kojarzy się z dorosłym maltretującym dziecko, dzieci mogą również krzywdzić inne dzieci, zwłaszcza w odniesieniu do znęcania się;
12. **„nauczyciel”** oznacza każdego pracownika pedagogicznego szkoły;
13. **„ochrona danych osobowych”** oznacza zabezpieczenie tych danych przed ich utratą, wyciekiem lub niepowołanym dostępem przez podmioty, które nimi dysponują, tj. najczęściej trenerów, kluby lub związki sportowe. Ochrona polega także na niedopuszczeniu do sytuacji, aby te dane były przetwarzane przez osoby niemające do tego upoważnienia;
14. **„ochrona dzieci”** oznacza działania podjęte w odpowiedzi na konkretne sygnały dotyczące dziecka lub dzieci, które mogą doznawać krzywdy lub są wykorzystywane. Ochrona dzieci jest zasadniczą częścią bezpieczeństwa dzieci i wymaga skierowania sprawy do wyspecjalizowanych służb ochrony dzieci, organów ścigania i lokalnych organizacji eksperckich, które są przeszkolone w zakresie doradztwa i ochrony dzieci;

15. „**opiekun**” oznacza każdą osobę dorosłą, która towarzyszy dzieciom podczas każdej aktywności, w tym podczas treningu, meczu wyjazdowego, obozu sportowego, eventu, która bierze na siebie odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa i realizację celów planowanego wydarzenia;
16. „**PBD**” oznacza Politykę Bezpieczeństwa Dzieci, przyjętą i podlegającą wdrożeniu i stosowaniu;
17. „**podmioty związane z ochroną dzieci**” oznaczają organy, instytucje i organizacje, na których ciąży prawny obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami. Obejmuje m.in. policję, prokuraturę, rzecznika praw dziecka, szkołę, pomoc społeczną;
18. „**podnoszenie świadomości**” oznacza informowanie o działaniach mających za zadanie ochronę dzieci w celu wprowadzenia reguł i procedur ochronnych w życie. Do podnoszenia świadomości należy korzystać z takich narzędzi jak: szkolenia, kursy, warsztaty z zakresu bezpieczeństwa i ochrony dzieci, prezentacje, ulotki informacyjne, broszury, dedykowane materiały szkoleniowe i manuały;
19. „**przemoc emocjonalna**” oznacza każdy akt powodujący naruszenie godności osobistej dziecka, ukierunkowany na wyrządzenie krzywdy, tj. poniżanie, krytykowanie, upokarzanie lub ośmieszanie dziecka, brak odpowiedniego wsparcia i uwagi, powodujące obniżenie jego poczucia wartości. Przemoc emocjonalna to uporczywe emocjonalne maltretowanie dziecka. Jest nazywane również czasami psychologicznym i może mieć poważne i trwałe negatywne skutki dla rozwoju emocjonalnego dziecka. Przemoc emocjonalna może polegać na celowym mówieniu dziecku, że jest bezwartościowe, niekochane i nieodpowiednie. Może obejmować niedawanie dziecku możliwości wyrażania swoich poglądów, celowe uciszanie go lub „wyśmiewanie” tego, co mówi lub jak się lub jak się komunikuje. Przemoc emocjonalna często występuje jako wzorzec celowego, długotrwałego, powtarzającego się niefizycznego zachowania w ramach relacji zróznicowanych pod względem władzy. Przemoc emocjonalna może obejmować zastraszanie – w tym zastraszanie w Internecie poprzez sieci społecznościowe, gry online lub telefony komórkowe – również przez rówieśników dziecka.
20. „**przemoc fizyczna**” oznacza celowe fizyczne krzywdzenie dziecka i obejmuje wszelkie zachowania, w których użyta jest siła fizyczna i ma na celu spowodowanie pewnego stopnia bólu lub dyskomfortu, nawet niewielkiego. Obejmuje ono głównie bicie ręką lub narzędziem, ale może też polegać na przykład na uderzaniu, kopaniu, potrząsaniu, rzucaniu, drapaniu, szczypaniu, gryzieniu, przypaleniu lub łamaniu kości. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
21. „**przemoc seksualna**” lub „**wykorzystywanie seksualne**” oznacza angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, np. trenera, opiekuna lub rodzica. Obejmuje zachowania fizyczne, np. dotykanie dziecka, jak i bez kontaktu fizycznego, np. podglądanie lub słowna agresja. Obejmuje także kontakty seksualne między znacznie starszym dzieckiem a młodszym dzieckiem lub jeśli jedna osoba obezwładnia inną niezależnie od wieku. Wykorzystywanie seksualne nie musi wiązać się z kontaktem; jest nim również np. angażowanie dzieci w tworzenie obrazów seksualnych, zmuszanie dzieci do oglądania obrazów o charakterze seksualnym lub oglądanie czynności seksualnych, zachęcanie dzieci do zachowania w sposób nieodpowiedni pod względem seksualnym lub uwodzenie dziecka w celu przygotowania go do wykorzystania poprzez zdobycie jego zaufania (w tym za pośrednictwem mediów społecznościowych). W większości przypadków sprawcą jest osoba, którą dziecko zna i której ufa, a do wykorzystania seksualnego dochodzi często w odosobnionych, indywidualnych sytuacjach. Molestowanie seksualne obejmuje nieakceptowalne i niepożądane zachowania i praktyki o charakterze seksualnym, które mogą obejmować, ale nie stanowią katalogu zamkniętego, sugestie lub żądania o charakterze seksualnym, prośby o przysługi seksualne i seksualne, werbalne lub fizyczne, zachowania lub gesty, które są lub mogą być racjonalnie postrzegane jako obraźliwe lub upokarzające;
22. „**PZPN**” – oznacza Polski Związek Piłki Nożnej;
23. „**Rejestr Sprawców Przestępstw na tle seksualnym**” lub „**RSPTS**” lub „**Rejestr**” obejmuje rejestr publiczny, rejestr z dostępem ograniczonym i rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie do rejestru;
24. „**rodzic**” oznacza także opiekuna prawnego dziecka oraz osobę lub podmiot sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem;
25. „**sport**” oznacza wszelkie formy aktywności fizycznej, których celem jest wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach zaawansowania i umiejętności;

26. „**stereotyp**” oznacza uproszczoną opinię, myśl o innej osobie jako przedstawicielu grupy społecznej, opartą o wyobrażenie rozpowszechnione społecznie i przekazywane nawzajem;
27. „**system ochrony dziecka**” oznacza działania związków, klubów i osób fizycznych pracujących z dziećmi przy współpracy z organizacjami działającymi na podstawie obowiązujących przepisów prawa w sferze ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia i zaniedbywania;
28. „**trener**” oznacza osobę prowadzącą praktyczne lub teoretyczne, zorganizowane, grupowe lub indywidualne zajęcia w zakresie sportu w związku lub klubie sportowym, podczas wyjazdu, obozu treningowego lub jakiegokolwiek zorganizowanego wydarzenia sportowego;
29. „**uprzedzenie**” oznacza uczucie wobec osoby jako reprezentanta poszczególnej grupy, niezależnie od tego, jak się ta osoba zachowuje;
30. „**zaniedbanie**” oznacza brak zapewnienia dziecku podstawowych potrzeb dziecka, gdy osoby odpowiedzialne mają środki, wiedzę i dostęp do usług, aby to zrobić. Dotyczy to m.in. jedzenia, ubrania, higieny, nadzoru lub schronienia, co może skutkować poważnym uszczerbkiem na zdrowiu lub rozwoju dziecka. Obejmuje ono również brak ochrony dziecka przed narażeniem na niebezpieczeństwo”
31. „**zawodnik**” oznacza każdą osobę fizyczną uprawiającą sport;
32. „**złe praktyki**” oznaczają sytuacje, kiedy potrzeby dzieci nie są traktowane priorytetowo, co powoduje, że ich dobro i bezpieczeństwo jest zagrożone;

Ilekoć w niniejszym dokumencie jest mowa o stanowisku czy roli w sporcie (trener, zawodnik, pracownik czy opiekun) w męskiej formie, dotyczy się to obu płci.

*Załącznik nr 2 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.*

PRZYKŁADOWE PYTANIA NA ROZMOWY KWALIFIKACYJNE

1. Czy pracował/a Pan/Pani wcześniej dla klubu lub związku, który posiadał kodeks postępowania – zasady ochrony bezpieczeństwa dzieci? Jeśli tak, jak to wpłynęło na sposób, w jaki postrzegał/a Pan/Pani siebie i swoją pracę oraz pracę zespołu?
2. Jakie Pana/Pani zdaniem są zachowania niebezpieczne lub niedopuszczalne podczas zajęć sportowych z udziałem dzieci?
3. Aplikuje Pan/Pani na stanowisko, w którym kontakt z dziećmi jest podstawowym wyznacznikiem dobrej pracy. Czy są grupy wiekowe dzieci, z którymi czuje się Pan/Pani mniej lub bardziej swobodnie? Zadawanie dalszych pytań na temat tego, dlaczego kandydat ma silne preferencje, może pomóc w ustaleniu, czy istnieje powód do niepokoju.
4. Czy pracował Pan/Pani jako wolontariusz na podobnym stanowisku? Co stanowiło dla Pana/Pani wyzwanie?
5. Gdyby Pan/Pani był/a zaniepokojony/a działaniami lub zachowaniem innej osoby dorosłej wobec dzieci, jakie kroki Pan/Pani by podjął/podjęła?
6. Gdyby Pan/Pani widział/a rodzica lub członka kadry trenerskiej krzyczących na dziecko, co by Pan/Pani zrobił/a?
7. Co zrobiłby/zrobiłaby Pan/Pani, gdyby kolega lub przyjaciel złamał zasadę, nie zastosował się do procedury lub kodeksu postępowania?
8. Jakie cechy zauważył/a Pan/Pani u innych, które Pan/Pani doceniał/a, szczególnie w odniesieniu do ich pracy z dziećmi lub opieki nad nimi?
9. Proszę wyobrazić sobie, że słyszy Pan/Pani, że grupa dzieci robiła zdjęcia innym dzieciom w szatni podczas przebierania się i chce umieścić je w Internecie. Jak by Pan/Pani zareagował/a? Co by Pan/Pani zrobił/a?
10. Jak zareagowałby/zareagowałaby Pan/Pani, gdyby dziecko zgłosiło bezpośrednio Panu/Pani w zaufaniu zdarzenie związane z nadużyciem stosowanym wobec niego przez dorosłego lub inne dziecko?

Załącznik nr 3 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE / ZASADY POSTĘPOWANIA

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA TRENERÓW, OPIEKUNÓW i INNYCH OSÓB PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI

1. Szanować godność i wartości wszystkich osób biorących udział w rozgrywkach, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności lub inne.
2. Stosować reguły fair play i zachęcać innych do ich przestrzegania.
3. Reagować i zgłaszać odpowiednim podmiotom obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowania oraz naruszenia Polityki Bezpieczeństwa Dzieci KKS Lech Poznań S.A.
4. Doceniać wysiłek i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach.
5. Przestrzegać postanowień Polityki Bezpieczeństwa Dzieci KKS Lech Poznań S.A. i stawiać dobro i bezpieczeństwo dzieci ponad wszystko.
6. Dawać przykład swoim zachowaniem i być wzorem do naśladowania dla dzieci – obejmuje to m.in. niebranie narkotyków, nieużywanie rasistowskiego, homofobicznego lub innego dyskryminującego języka lub zajmowania takich postaw.
7. Reagować na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród dzieci.
8. Komunikować się z dziećmi w sposób konstruktywny, odpowiedni do ich wieku, nigdy ich nie upokarzając.
9. Nie angażować dzieci do celów osobistych lub finansowych.
10. Nie angażować się w żadne stosunki seksualne z żadnym zawodnikiem/zawodniczką, co obejmuje m.in. niestosowanie seksualnie sugestywnych lub dwuznacznych komentarzy i zachowań względem dziecka.
11. Nie prowokować nieodpowiednich kontaktów z dziećmi, utrzymywać odpowiednie granice w kontaktach z dziećmi.
12. Prowadzić zajęcia dostosowane do umiejętności i wieku dzieci.
13. Współpracować z lekarzami, fizjoterapeutami dla dobra każdego zawodnika.
14. Współpracować z innymi trenerami, opiekunami i nauczycielami dla dobra każdego zawodnika.
15. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
16. Stałe nadzorować dzieci, każdorazowo upewniać się, że warunki rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju z dziećmi.
17. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić pod prysznice i do szatni bez pozwolenia, nie otaczać dzieci osobistą opieką, której dzieci nie potrzebują.
18. Nie angażować się w niewłaściwe korzystanie z mediów społecznościowych.
19. Dzielić się swoimi obawami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony dzieci z koordynatorem ds. bezpieczeństwa dzieci lub, jeśli nie zostanie wyznaczony, z kierownictwem organizacji.
20. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności, np. nie ma konieczności obserwowania dzieci pod prysznicem.
21. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci, np. do robienia zdjęć.

Załącznik nr 4 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA OPIEKUNÓW PODCZAS WYJAZDÓW LUB OBOZÓW

Opiekun podczas wyjazdu/obozu sportowego zobowiązany jest:

1. Dbać o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie dzieci. Oznacza to konieczność wcześniejszego przeprowadzenia oceny ryzyka, obejmującej transport i zakwaterowanie.
2. Komunikować się z rodzicami przed podróżą i podczas wyjazdu. Rodzice powinni znać wszystkie zasady obowiązujące podczas wyjazdu zarówno dzieci, jak i dorosłych.
3. Uzgodnić lub potwierdzić wszystkie niezbędne informacje, takie jak cel podróży, zakwaterowanie, program, szczegóły meczów i treningów, wyposażenia i sprzętu treningowego oraz transportu, oraz upewnić się, że pojazdy są sprawne i bezpieczne.
4. Sprawdzać, czy wszelkie zgody, formularze medyczne i oświadczenia zostały podpisane przez rodziców i dzieci. Zadbać o ubezpieczenie wyjazdu i zgłoszenie odpowiednim instytucjom.
5. Pozyskać informacje co do szczególnych potrzeb dzieci, w tym wymagań medycznych, potrzeb w zakresie dostępu do opieki medycznej lub przyjmowania leków oraz uzyskać numery kontaktowe do rodziców.
6. Zapewnić obecność lub dostępność kadry medycznej dla uczestników wyjazdu/obozu sportowego.
7. Sprawdzić, czy dzieci mają wszelkie niezbędne dokumenty podróży lub dokumenty tożsamości.
8. Dopilnować, aby wszystkie dzieci miały przy sobie numery alarmowe w trakcie podróży, np. wpisane w telefon komórkowy.
9. Przebywać z dziećmi i być zawsze świadomym ich miejsca pobytu. Dzieci nie mogą pozostawać bez nadzoru, nawet przez krótki czas.
10. Nie doprowadzać do opuszczenia grupy z dorosłymi, w tym członkami rodziny, chyba że zostało to wcześniej uzgodnione, a zgoda została udzielona przez rodzica dziecka.
11. Mieć świadomość co do fizycznych i emocjonalnych potrzeb dzieci oraz pomagać w ich zabezpieczeniu. Upewnić się, że dzieci wiedzą komu mogą zgłaszać swoje obawy lub niewłaściwe zachowania.
12. Przechowywać numery kontaktowe rodziców przez cały czas i niezwłocznie informować rodziców o wszelkich problemach.
13. Zgłaszać wszelkie obawy dotyczące bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia dzieci do kierownictwa lub osoby wyznaczonej – odpowiedzialnej za bezpieczeństwo dzieci.
14. Zadbać o odpowiednie rozlokowanie pokoi.
15. Zadbać o brak dostępu do alkoholu, substancji niedozwolonych w miejscu przebywania.
16. Zadbać o znajomość zasad i reguł podczas wyjazdu przez wszystkich uczestników, jak również procedur i dróg ewakuacyjnych.
17. W nagłym przypadku natychmiast kontaktować się z rodzicami dziecka i w razie potrzeby zwrócić się o pomoc medyczną.

ZASADY KORZYSTANIA Z SZATNI I ŁAZIENEK: PRYWATNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia. Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach.

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek:

1. Należy sprawdzić, jakie są warunki sanitarne, oraz czy łazienki są przeznaczone do wyłącznego użytku dzieci, czy też są udostępniane publicznie.
2. Jeżeli zarówno dorośli jak i dzieci korzystają z pryszniców lub toalet, powinno zapewnić się oddzielny dostęp do tych miejsc.
3. W przypadku zajęć koedukacyjnych muszą być dostępne osobne łazienki i szatnie.
4. Należy zachęcać dzieci do dbania o higienę.
5. Trenerzy lub opiekunowie nie mogą przebierać się ani brać prysznica w tym samym czasie co dzieci korzystające z tych samych pomieszczeń ani pod żadnym pozorem nie powinni przebierać się w obecności dzieci.
6. Korzystanie z telefonów komórkowych lub sprzętu z funkcją nagrywania wideo przez trenerów lub opiekunów nie powinno być dozwolone w szatniach. Dzieci powinny być zniechęcane do korzystania z telefonów, można to także uzgodnić na podstawie klubowych kodeksów postępowania. Jeśli dzieci mogą korzystać z telefonów, powinny otrzymać informacje dotyczące bezpiecznego i akceptowalnego użytkowania.
7. Rodzice powinni być poinformowani o braku możliwości wchodzenia do przebieralni, chyba że jest to absolutnie konieczne. W takich okolicznościach tylko rodzic tej samej płci co dzieci może wejść do szatni i powinien wcześniej poinformować o tym zamiarze trenera. Co najmniej jeden członek personelu trenerskiego tej samej płci co dzieci powinien towarzyszyć rodzicowi.
8. W sytuacjach, w których dzieci muszą dzielić łazienki lub szatnię z osobami dorosłymi, ryzyko należy zminimalizować poprzez oddzielenie przestrzeni lub wyznaczenie godzin tylko dla dzieci.
9. Rodzice mogą nadzorować własne dzieci lub, za zgodą klubu, inne dzieci. Podczas nadzorowania innych dzieci ważne jest, aby upewnić się, że rodzice zrozumieli kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych oraz innych osób pracujących z dziećmi i zapoznali się z zasadami korzystania z szatni i łazienek.
10. Jeżeli dziecko czuje się niekomfortowo, przebierając się lub biorąc prysznic w miejscu dzielonym z zespołem, nie należy wywierać na nim presji, aby to zrobiło. Zamiast tego należy je zachęcać do robienia tego w domu.
11. Jeśli dzieci z niepełnosprawnościami muszą korzystać z pomieszczeń, należy się upewnić, że są one dostępne i że dziecko i jego opiekun są zaangażowani w podejmowanie decyzji, czy i jak należy im pomóc. Upewnij się, że dziecko jest w stanie wyrazić zgodę na oferowaną pomoc.
12. W przypadku braku miejsca i możliwości przebrania się, dzieci i ich rodzice lub opiekunowie powinni być o tym poinformowani przed meczem ze wskazaniem, by dokonali alternatywnych ustaleń i zabrali odpowiednią dodatkową odzież.

OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA ONLINE

1. Należy zdawać sobie sprawę, że w mediach społecznościowych dodanie osoby jako znajomego lub obserwatora skutkuje możliwością zobaczenia przez nią wszystkiego, co zostało dotychczas opublikowane, chyba że wprowadzone są ograniczenia prywatności. Przy bezpośrednim komunikowaniu się z dziećmi drogą elektroniczną i publikowaniu komentarzy na portalach społecznościowych należy zwrócić uwagę, czy nie zagrażają dobru dziecka, nie wyrządzą mu krzywdy lub nie naruszają renomy klubu, związku lub innego podmiotu sportowego.
2. Dzieci nie powinny być fotografowane w sposób poniżający lub prowokacyjny.
3. Wiadomości, zdjęcia lub filmy obraźliwe, dyskryminujące lub o charakterze seksualnym nigdy nie powinny być publikowane w Internecie.
4. W przypadku otrzymania wiadomości obraźliwych, dyskryminujących lub o charakterze seksualnym, należy to zgłosić koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci.
5. Należy pamiętać, że istnieją szczególne ryzyka związane z używaniem nowych technologii, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci, w szczególności:
 - a. dostęp i udostępnianie danych osobowych;
 - b. udostępnianie lub publikowanie zdjęć lub nagrań bez zgody;
 - c. przysyłanie treści obraźliwych lub nieodpowiednich;
 - d. nękanie w sieci (cyberbullying);
 - e. uwodzenie dziecka przez dorosłych (grooming);
 - f. zbliżenie w celu wykorzystania seksualnego.

Załącznik nr 5 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

PRZYKŁADOWY FORMULARZ ZGŁOSZENIA INCYDENTU W ZWIĄZKU Z BEZPIECZEŃSTWEM DZIECI (NADUŻYCIE WOBEC DZIECKA)

Dane osoby¹ zgłaszającej incydent

Imię i nazwisko: _____

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail: _____

Dane dziecka, imię, nazwisko, wiek, adres: _____

Dane rodziców, opiekunów prawnych dziecka – imiona, nazwiska, adres, numer telefonu:

Czy zgłaszasz bezpośrednie ujawnienie, swoje własne obawy lub obawy zgłoszone przez kogoś innego?

W przypadku zgłaszania obaw zgłoszonych przez kogoś innego, proszę podać:

a) jego/jej imię i nazwisko: _____

b) stanowisko: _____

c) numer telefonu i e-mail: _____

Opis incydentu

Data i miejsce wystąpienia: _____

Czas trwania: _____

Data, miejsce i okoliczności wykrycia: _____

Rodzaj zgłaszanego nadużycia:

- ☐ przemoc fizyczna
- ☐ wykorzystywanie seksualne
- ☐ przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna
- ☐ zaniedbanie
- ☐ prześladowanie
- ☐ inne, _____

Forma zgłaszanego nadużycia

- ☐ kontuzje
- ☐ nacisk na wygraną

¹ Może pozostać anonimowa.

- ☐ kontakty fizyczne
- ☐ bliskie relacje z osobami dorosłymi
- ☐ dyskryminacja
- ☐ treści obraźliwe
- ☐ kradzież mienia
- ☐ cyberprzemoc
- ☐ inna

Osoby uczestniczące w incydencie, tj. tj. osoby dokonujące nadużycia i wobec których nadużycie zostało dokonane oraz świadkowie zdarzenia: _____.

Przebieg incydentu: _____.

Zachowanie lub zaobserwowane u dziecka objawy: _____.

Szczegóły rozmowy z dzieckiem/dziećmi jeżeli miały miejsce: _____.

Czy zdarzenia zostało zgłoszone do organów administracji, agencji, innych podmiotów: _____.

Jeżeli tak, do jakich, dane osoby która przyjęła zgłoszenie: _____.

Dodatkowe informacje: _____.

Załącznik nr 6 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

FORMULARZ PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA I PLAN DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH/ KARTA INTERWENCJI

Dane osoby przyjmującej zgłoszenie incydentu

Imię i nazwisko: _____

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail: _____

Stanowisko: _____

Rodzaj i forma nadużycia: _____

Dodatkowe istotne informacje, np. okoliczności zgłoszenia incydentu: _____

Powzięte działania: _____

Planowane działania następce, tj. działania na rzecz włączenia dodatkowych środków ochrony dzieci w klubie, związku lub innym podmiocie sportowym oraz zmiany w procedurach.

Formularz powinien służyć do oceny skuteczności procedur i procesów zabezpieczających, wskazania, czy podejmowane działania zapobiegawcze działają ograniczająco na częstotliwość wystąpienia nadużyć i zmniejszenie krzywdy lub szkody, a ryzyko jest identyfikowane i minimalizowane. Formularza należy użyć także jako podstawy do opracowania planu działania w celu poprawy praktyk ochronnych i monitorowania postępów.

Wszelkie zgłoszenia powinny być rejestrowane i bezpiecznie przechowywane oraz przekazane Koordynatorowi Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci [redacted], adres e-mail: [redacted].

*Załącznik nr 7 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.*

ZAKRES OBOWIĄZKÓW KOORDYNATORA DS. BEZPIECZEŃSTWA DZIECI

Rola Koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci jest wszechstronna i obejmuje nie tylko reagowanie na incydenty, ale również proaktywne działania prewencyjne, edukacyjne i organizacyjne, mające na celu podnoszenie standardów ochrony dzieci w KKS Lech Poznań.

Koordynator Lecha Poznań ds. bezpieczeństwa dzieci jest odpowiedzialny w szczególności za:

- 1) Pełnienie funkcji osoby kontaktowej w sprawach dotyczących bezpieczeństwa dzieci i utrzymywanie efektywnej komunikacji między KKS Lech Poznań a różnymi podmiotami zaangażowanymi w ochronę dzieci.
- 2) Współpracę z organizacjami sportowymi w celu wdrażania i utrzymywania standardów bezpieczeństwa dzieci.
- 3) Raportowanie zgłoszeń dotyczących bezpieczeństwa dzieci do odpowiednich organów wewnętrznych oraz organów zewnętrznych.
- 4) Odpowiada za zgłaszanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego.
- 5) Koordynację, nadzór i wsparcie nad procesem wdrażania Polityki Bezpieczeństwa Dzieci, powiązanych procedur i wytycznych, w tym reagowania na incydenty w podmiotach sportowych.
- 6) Dbanie o realizację wymogów prawa powszechnego oraz Polityki Bezpieczeństwa Dzieci w zakresie rekrutacji, zatrudnienia i działalności trenerów, opiekunów i wolontariuszy w programach szkoleniowych, imprezach, wydarzeniach i akcjach z udziałem dzieci i młodzieży w ramach KKS Lech Poznań.
- 7) Przygotowanie personelu, organizatorów wydarzeń sportowych oraz innych zaangażowanych stron do stosowania standardów i procedur bezpieczeństwa dzieci w ramach działalności KKS Lech Poznań.
- 8) Dbanie o odpowiednią reakcję na naruszenia w zakresie bezpieczeństwa dzieci, w tym wskazywanie odpowiednich procedur postępowania i wytycznych w przypadku incydentów oraz realizację planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- 9) Zapewnienie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa dzieci oraz wsparcie dla rodziców, dzieci, pracowników, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi.
- 10) Prowadzenie rejestru wszelkich incydentów związanych z dziećmi w celu zapewnienia odpowiedniej reakcji i prewencji.
- 11) Udzielanie doradztwa i reprezentowanie KKS Lech Poznań w sprawach związanych z bezpieczeństwem dzieci.

Załącznik nr 8 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

ZGODA NA PODEJMOWANIE DECYZJI ZWIĄZANYCH Z HOSPITALIZACJĄ ORAZ ZABIEGAMI OPERACYJNYMI W PRZYPADKU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH DZIECKA

Niniejszym wyrażamy zgodę na podejmowanie decyzji związanych z hospitalizacją w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia mojego dziecka ur. dnia

Informujemy również, że dziecko:

a) choruje/nie choruje** na przewlekłe choroby

(jeśli choruje, to wskazać na jakie):

b) posiada/nie posiada** alergię

(jeśli posiada, to wskazać na co):

c) zażywa/nie zażywa** leki na stałą

(jeśli zażywa, to wskazać jakie):

Zobowiązujemy się każdorazowo powiadomić trenera o przeciwwskazaniach zdrowotnych do udziału dziecka w aktywnościach (nazwa podmiotu).

W przypadku zażywania leków, wyrażamy równocześnie zgodę na podawanie leków przez sztab medyczny (nazwa podmiotu) w wymiarze określonym przez lekarzy prowadzących dziecko.

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

czytelny podpis dziecka, które ukończyło 16 lat

* pole nieobowiązkowe w przypadku, gdy dziecko ma tylko jednego rodzica/opiekuna prawnego lub zgoda została uzyskana na odległość (oświadczenie jednego rodzica).

** niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 9 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

ZGODA NA BADANIA LABORATORYJNE DZIECKA

Niniejszym wyrażamy zgodę na skierowanie na badanie laboratoryjne oraz wykonanie badań sportowo – lekarskich mojego dziecka ur. dnia.....

W czasie wykonywania badań upoważniamy osobę wskazaną przez Klub do pełnienia opieki nad dzieckiem.

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

czytelny podpis dziecka, które ukończyło 16 lat

** pole nieobowiązkowe w przypadku, gdy dziecko ma tylko jednego rodzica/opiekuna prawnego lub zgoda została uzyskana na odległość (oświadczenie jednego rodzica).*

*** niepotrzebne skreślić.*

Załącznik nr 10 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

**ZGODA NA SPRAWOWANIE OPIEKI MEDYCZNEJ I FIZJOTERAPEUTYCZNEJ W RAMACH UCZESTNICTWA W PROCESIE
TRENINGOWYM**

..... (nazwa podmiotu – organizatora aktywności)

Niniejszym wyrażamy zgodę na sprawowanie w stosunku do mojego dziecka
ur. dnia.....opieki medycznej w okresie uczestnictwa w zajęciach treningowych organizowanych
przez KKS Lech Poznań.

Jednocześnie, w odniesieniu do mojego dziecka wyrażamy zgodę na:

- a) przeprowadzenie badań lekarskich (podmiotowych i przedmiotowych), opiekę diabetologiczną, diagnostykę USG, diagnozowanie i leczenie chorób oraz urazów, wykonywanie procedur medycznych (takich jak: ordynowanie i podawanie suplementów oraz leków – doustnie, miejscowo na skórę, domięśniowo, dożylnie, dostawowo oraz innymi drogami; zaopatrywanie ran i obrażeń oraz inne procedury medyczne niezbędne do przeprowadzenia w trakcie prowadzonego leczenia),
- b) wykonywanie badań lekarskich z użyciem promieni rentgenowskich (w trakcie prowadzonego leczenia),
- c) uczestnictwo we wszystkich procedurach związanych z kontrolą antydopingu, w tym na pobranie materiału biologicznego na potrzeby tejże kontroli (tj. próbek moczu, krwi lub włosów),
- d) przeprowadzanie badań wydolnościowych
- e) na zastosowanie u mojego dziecka technik i zabiegów fizjoterapeutycznych, niezbędnych w procesie usprawnienia/leczenia urazów, w tym również masażu, akupresury i tapingu

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

czytelny podpis dziecka, które ukończyło 16 lat

* pole nieobowiązkowe w przypadku, gdy dziecko ma tylko jednego rodzica/opiekuna prawnego lub zgoda została uzyskana na odległość (oświadczenie jednego rodzica).

** niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 11 – PBD KKS
Lech Poznań S.A.

ZGODA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH ZAWIERAJĄCYCH DANE O STANIE ZDROWIA DZIECKA

Wyrażamy zgodę/ nie wyrażamy zgody** na przetwarzanie danych osobowych mojego dziecka,
ur.....zawierających również dane o stanie zdrowia dziecka, zawartych w wynikach
badań lekarskich w celu zapewnienia prawidłowego udziału dziecka w procesie szkolenia.

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (I)

czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego (II)*

czytelny podpis dziecka, które ukończyło 16 lat

** pole nieobowiązkowe w przypadku, gdy dziecko ma tylko jednego rodzica/opiekuna prawnego lub zgoda została uzyskana na odległość (oświadczenie jednego rodzica).*

*** niepotrzebne skreślić.*

ZAŁĄCZNIK NR 12 – PBD
KKS Lech Poznań S.A.

OŚWIADCZENIE OSOBY PRACUJĄCEJ Z DZIEĆMI

.....
miejsowość i data

Oświadczam, iż znane mi są przepisy dotyczące bezpieczeństwa dzieci oraz ochrony danych osobowych, w szczególności: Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), oraz Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1000).

Równocześnie w związku z przetwarzaniem danych zgodnie z zakresem powierzonej mi funkcji przez KKS Lech Poznań S.A. przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane za naruszenie przepisów obowiązującego prawa, oraz regulacji wewnętrznych KKS Lech Poznań S.A.

W związku z obowiązywaniem Polityki Bezpieczeństwa Dzieci KKS Lech Poznań,
zobowiązuję się do:

1. Przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora zadaniach,
2. zachowania w tajemnicy i poufności danych osobowych, do których mam lub będę miał/a dostęp w związku z wykonywaniem zadań powierzonych przez Administratora, w szczególności danych i informacji związanych z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami prawnymi,
3. Niewykorzystywania danych osobowych w celach niezgodnych z zakresem i celem powierzonych zadań przez Administratora
4. Zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych,
5. Ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych
6. Poinformowania i zgłoszenia incydentów łamania zasad Polityki Bezpieczeństwa Dzieci kierując się dobrem dzieci

Oświadczam, że zapoznałem się z Polityką Bezpieczeństwa Dzieci Lecha Poznań i zobowiązuję się do przestrzegania zasad zawartych w niej oraz jej załącznikach

Imię i Nazwisko,

.....
podpis osoby oświadczającej

ZAŁĄCZNIK NR 13 – PBD
KKS Lech Poznań S.A.

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

.....
miejscowość i data

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:

1.

2.

3.

Jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi/ informację z rejestrów karnych/oświadczenie o niekaralności.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Imię i Nazwisko

.....

PODPIS

.....

ZAŁĄCZNIK NR 14 – PBD
KKS Lech Poznań S.A.

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

.....
miejsowość i data

Ja,..... data urodzenia/ nr
paszportu.....oświadczam, że w państwie nie jest
prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłem/em prawomocnie
skazana/y w państwie za czyny zabronione odpowiadające
przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z
dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono,
iż dopuściłem/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu,
innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk,
wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem,
leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych
zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

..... Podpis

